

Richtinggevende beleidsnota

Maatschappelijke Accommodaties

Gemeente Roerdalen

Oktober 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en context	4
1.2	Opdracht	4
1.3	Participatie	5
1.4	Opzet van de nota	5
2.	De huidige situatie	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Overzicht accommodaties	6
2.3	Eigendom	7
2.4	Spreiding	7
2.5	Gebruik en bezetting	7
2.6	Verantwoordelijkheid onderhoud	9
2.7	(Multi)functionaliteit en kwaliteit	9
2.8	Exploitatie en Financien	10
3.	Trends, ontwikkelingen en contouren	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Landelijke trends en ontwikkelingen	11
3.3	Lokale situatie en ontwikkelingen	12
3.4	Wet- en regelgeving	13
3.5	Gemeentelijk beleid	14
4.	Input van de stakeholders	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Belangrijkste input interviews en vragenlijsten	16
4.3	Hoofdpunten resultaten enquêtes gebruikers	18
4.4	Input participatiebijeenkomst 18 juni 2025	18
5.	Integrale analyse	21
5.1	Inleiding	21
5.2	Huidige situatie maatschappelijke accommodaties	21
5.3	Trends, ontwikkelingen en contouren	22
5.4	Wensen en behoeften	23
6.	Uitgangspunten accommodatiebeleid	24
6.1	Inleiding	24
6.2	Doelstelling accommodatiebeleid	24
6.3	Beleidsuitgangspunten	24
7.	Speerpunten voor de periode 2026-2035	28
7.1	Inleiding	28
7.2	Gemeente brede speerpunten en gelijke speerpunten per dorp	28
7.3	Speerpunten per dorp	32
7.4	Uitvoering	35
Bijlage 1	Inventarisatie bestaande situatie	36

Bijlage 2 Analyse enquête gebruikers

52

Bijlage 3 Vertegenwoordiging participatiebijeenkomst

55

1. Inleiding

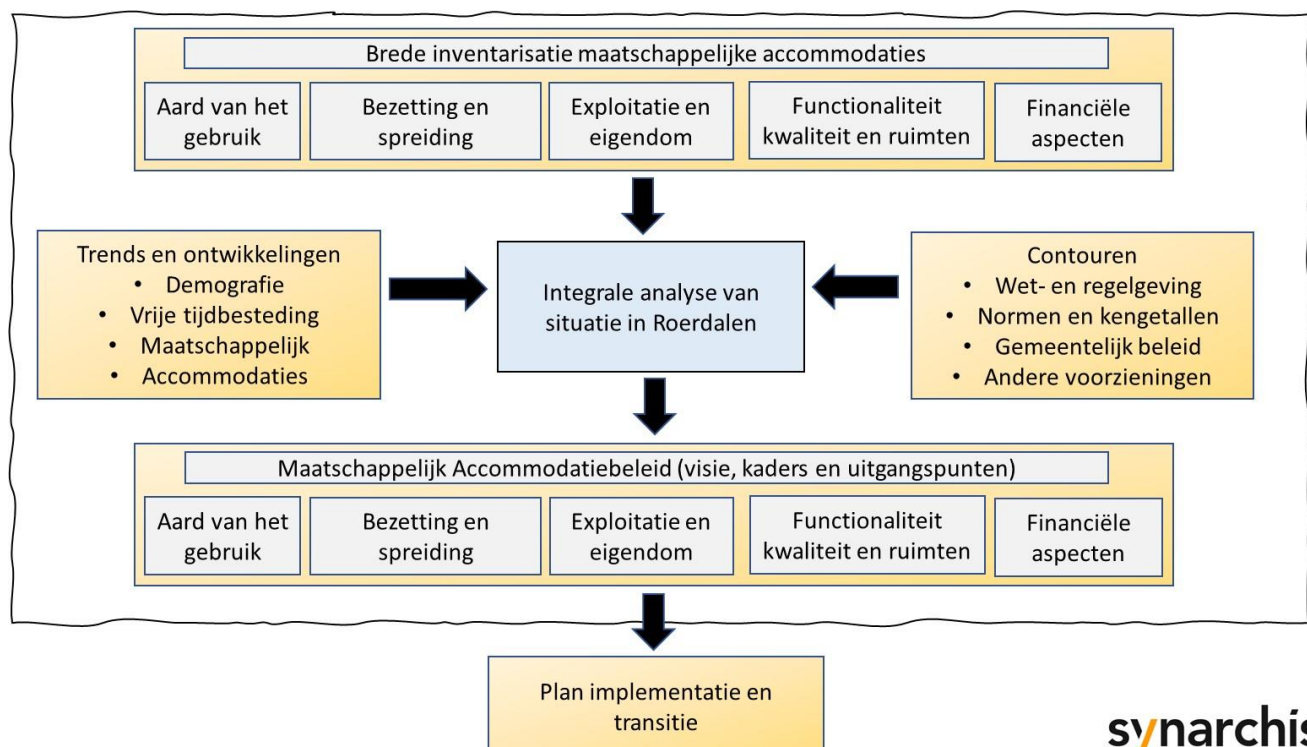
1.1 Aanleiding en context

De gemeente Roerdalen kent een gevarieerd aanbod van maatschappelijke accommodaties. Van een deel van deze voorzieningen is de gemeente eigenaar. De directe rol van de gemeente in de exploitatie van deze voorzieningen is beperkt. Voor accommodaties met een brede maatschappelijke functie is gekozen voor beheer en exploitatie door beheerstichtingen of verenigingen. Het gaat dan om de dorpshuizen, de sporthallen, de voetbalaccommodaties en de buitenzwembaden. De exploitanten ontvangen van de gemeente jaarlijks een exploitatiebijdrage. Het beleid dat de gemeente Roerdalen op deze maatschappelijke accommodaties voert dateert uit 2015 en was met name gericht op de scholen, dorpshuizen en sportaccommodaties. Door uitdagingen zoals bevolkingskrimp, vergrijzing, bestaansonzekerheid en minder vrijwilligers is een actualisatie van het accommodatiebeleid gewenst. Er is behoefte aan een nieuw beleidskader met richtinggevende beleidsuitgangspunten. Het is hierbij voor de gemeente van belang dat naast de dorpshuizen en de sportaccommodaties ook de andere maatschappelijke accommodaties, veelal verenigingsaccommodaties, worden betrokken. Het gaat dan onder andere om de accommodaties voor de jeugd en van de muziekverenigingen en de schutterijen. Scholen vallen buiten de actualisatie. Beleid hiervoor wordt vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan onderwijs.

1.2 Opdracht

De gemeente Roerdalen heeft Synarchis gevraagd het accommodatiebeleid uit 2015 te actualiseren. Hiervoor is een plan van aanpak uitgewerkt dat de volgende onderdelen bevat:

- › Onderdeel 1: Brede inventarisatie van de bestaande situatie;
- › Onderdeel 2: In kaart brengen relevante trends, ontwikkelingen en contouren;
- › Onderdeel 3: Integrale analyse huidige situatie;
- › Onderdeel 4: Ontwikkeling beleidsuitgangspunten;
- › Onderdeel 5: Plan voor implementatie en transitie.

1.3 Participatie

Het participatieproces is als volgt ingevuld:

- › Op 9 december 2024 is een startbijeenkomst georganiseerd voor alle eigenaren / exploitanten van de accommodaties (hierna te noemen: stakeholders) die binnen de scope van het onderzoek vallen;
 - › Aan de gemeente is gevraagd om informatie aan te leveren over de betreffende accommodaties. Het gaat om gegevens over onder andere het eigendom, bouwjaar, gebruiksintensiteit, functionaliteit en exploitatie;
 - › Er zijn gesprekken gevoerd met leden van de gemeentelijke projectgroep, die bestond uit beleidsmedewerkers met relevante disciplines;
 - › De beheerders / exploitanten en verenigingen zijn gesprekken gevoerd of is informatie opgehaald via een digitale vragenlijst. De verdeling is opgenomen in hoofdstuk 4;
 - › Gebruikers van de sporthallen en de wijk- en dorpshuizen is gevraagd een digitale enquête in te vullen;
- Op 18 juni heeft een sessie met de stakeholders plaatsgevonden. De stakeholders zijn hier geïnformeerd over de belangrijkste bevindingen uit de analysefase en de beleidsuitgangspunten en hebben deelgenomen aan interactieve groepsgesprekken. Hierin konden zij hun verwachtingen en behoeften rondom de maatschappelijke accommodaties delen.

1.4 Opzet van de nota

Na dit inleidende hoofdstuk komen in de achtereenvolgende hoofdstukken een aantal onderwerpen aan de orde:

- › Hoofdstuk 2: de inventarisatie met betrekking tot de maatschappelijke accommodaties;
- › Hoofdstuk 3: relevante trends en ontwikkelingen en contouren en de input die is verkregen vanuit het participatieproces;
- › Hoofdstuk 4: input van de stakeholders (participatieproces)
- › Hoofdstuk 5: een integrale analyse op basis van de resultaten van de inventarisatie en de participatieproces;
- › Hoofdstuk 6: de beleidsuitgangspunten voor het nieuwe accommodatiebeleid;
- › Hoofdstuk 7: het implementatie en transitieplan.

Afbeelding 1: kantine FC Roerdalen

2. De huidige situatie

2.1 Inleiding

In de inventarisatiefase is de huidige situatie van de maatschappelijke accommodaties in beeld gebracht. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de voorzieningen die zijn betrokken in het accommodatiebeleid. Vervolgens zijn de belangrijkste bevindingen beschreven op de onderdelen: eigendom, spreiding, bezetting, verdeling van de verantwoordelijkheid voor het groot onderhoud, (multi)functionaliteit en kwaliteit en exploitatie en financiën. De relevante informatie die is verkregen via het participatieproces is ook betrokken in dit hoofdstuk.

Een uitgebreidere uitwerking is opgenomen in bijlage 1.

2.2 Overzicht accommodaties

Er is voor gekozen om de volgende accommodaties te betrekken: alle maatschappelijke accommodaties op het gebied van sport, welzijn, jongeren en cultuur. Het is hierbij niet van belang of de gemeente wel of geen eigenaar is. Ook is het niet van belang of er sprake is van een financiële relatie tussen de gemeente Roerdalen en de eigenaar/exploitant/hoofdhuurder op het gebied van het exploiteren van de accommodatie. Concreet gaat het om de accommodaties in tabel 2.1:

Binnensport	Jeugd- en jongeren	Schutterijen
Sporthal De Roerparel (SO) (1)	KA-Huis (PO)	Sint Urbanus (MF)
Sporthal De Wieë (PO)	Jeugdsoos Amicale (HB)	Prins Hendrik (SO)
Sporthal De Koeweide (MF)	Jong Nederland Herkenbosch (HB)	Sint Sebastianus (HB)
Sporthal Feel Fit Center (ML) (2)	Jong Nederland Sint Odiliënberg (SO)	Sint Andreas (ML)
Zwembad Feel Fit Center (ML) (2)	Jeugdwerk Montfort (MF)	Sint Mathias en Cornelius (PO)
Sportzaal Vlodrop (VL) (3)		
Gymzaal Herkenbosch (HB)		
Handboogver. De Roerboog (SO)		
Buittensport	Dorpshuizen	Overige (verenigings)accommodaties
Voetbalpark SNA (MF)	MFC De Roerparel (SO) (1)	Buurthuis Leropperhof (SO)
Voetbalpark Oranje-Blauw (PO)	CC De Beuk (PO)	Fanfarezaal Sint Wiro 't Reutje (SO)
Voetbalpark FC Roerdalen (ML)	Dorpshuis De Harch (HB)	Aad Raodhies Harmonie Concordia (ML)
Voetbalpark SVH '39 (HB)	Dorpshuis Mofert (MF)	Aaj Bieb Harmonie Concordia (ML)
Tennispark LTC Montfort (MF)	Dorpshuis De Blokhut (VL)	Fanfarezaal Wilhelmina (VL)
Tennispark LTC Berg (SO)	Dorpshuis Melick (ML) (2)	Voorm. Groene Kruisgebouw (PO)
Tennispark POTEK (PO)		Foyer Vlodrop (VL) (3)
Tennispark LTV Melick (ML)		
Tennispark LTV Herkenbosch (HB)		
Tennispark Vlodrop (VL)		
Zwembad 't Ploensjbad (VL)		
Zwembad 't Sweeltje (MF)		
Jeu de boulesaccommodatie (PO)		

Tabel 2.1: overzicht betrokken maatschappelijke accommodaties

Toelichting tabel:

- De letters achter elke accommodatie verwijzen naar de kern waarin de accommodatie ligt: HB = Herkenbosch, ML = Melick, MF = Montfort, PO = Posterholt, SO = Sint Odiliënberg, VL = Vlodrop;
- De vetgedrukte accommodaties zijn gecombineerde voorzieningen. Gelijke cijfers zijn gecombineerd in 1 accommodatie;
- Het tennispark POTEK is sinds het voorjaar van 2025 niet meer in gebruik (vereniging opgeheven).

2.3 Eigendom

Een volgende accommodaties zijn eigendom van de gemeente Roerdalen:

- » Binnensport: sporthallen De Roerparel, De Wieë en De Koeweide, sportzaal Vlodrop (incl. foyer) en gymzaal Herkenbosch;
- » Buitensport: alle voetbalparken, de tennisaccommodaties in Montfort en Posterholt, beide buitenbaden;
- » Overig: dorpshuizen De Roerparel en De Beuk en het KA-Huis.

De overige accommodaties zijn in eigendom van verenigingen en stichtingen die deze gebruiken of exploiteren. Uitzondering is Stichting Activiteiten Jeugdwerk Montfort, die huurt van het parochiebestuur (ruimte onder de kerk). Bij handboogvereniging De Roerboog is de grond van de gemeente, met recht van opstal voor de vereniging. In de afgelopen tien jaar heeft de gemeente diverse accommodaties verkocht: het tennispark in Sint Odiliënberg (2016), sportcentrum Melick (2018, nu Feel Fit Center Roerdalen, geëxploiteerd door Sportfondsen), en de accommodatie van Jong Nederland Herkenbosch (2020). De tennisparken in Montfort en Posterholt zijn in 2016 aan de verenigingen in gebruik gegeven als tussenstap naar privatisering; in Posterholt is dit niet gelukt (vereniging opgeheven), in Montfort loopt dit proces nog.

2.4 Spreiding

In elke kern is een dorpshuis en een binnensportaccommodatie. Van de overige accommodaties zijn tennis (5), schutterijen (5), voetbal (4) en jeugdwerk (4) het best vertegenwoordigd. In 3 kernen zijn er muziekverenigingen (harmonie of fanfare) met een eigen accommodatie. In de andere kernen maken muziekverenigingen gebruik van de dorpshuizen. Binnen de kernen liggen de accommodaties verspreid en is er maar in beperkte mate sprake van clustering. In Sint Odiliënberg bevinden alle accommodaties, uitgezonderd de schutterij, zich wel dicht bij elkaar aan de zuidkant van het dorp. Een klein aantal voorzieningen ligt redelijk 'buitenaf': Schutterij Prins Hendrik (SO), Tennisvereniging LTV Herkenbosch (HB) en Zwembad 't Smeeltje (MF).

2.5 Gebruik en bezetting

2.5.1 Aard van het gebruik

Het gebruik van de maatschappelijke accommodaties in Roerdalen sluit goed aan bij hun primaire functies. Sportaccommodaties worden vooral benut door scholen, verenigingen en sportgroepen, maar ook incidenteel door clubs van buiten de gemeente en voor evenementen of culturele activiteiten. Zwembaden richten zich vooral op individuele inwoners. Dorpshuizen dienen als plek voor ontmoeting, sociaal-culturele activiteiten en bijeenkomsten, soms met vaste verhuur aan één gebruiker. Dorpshuis Montfort heeft daarnaast een huiskamerfunctie voor ouderen. Het voormalige Groene Kruisgebouw fungeert voornamelijk als zorg- en dienstverleningslocatie, met multifunctionele ruimtes voor uiteenlopende activiteiten. Ook hier is de huiskamerfunctie voor ouderen ingebracht. Verenigingsaccommodaties (tennis, schutterijen, jeugd, muziek, buurthuis Lerop) worden primair gebruikt voor de eigen activiteiten, maar in veel accommodaties is wel sprake van medegebruik door andere verenigingen / groepen. Bij de accommodatie van jeugdwerk Montfort is er sprake van meer medegebruik (wekelijks 7 groepen) dan eigen gebruik (1 x per week).

De gemeente Roerdalen wil ook graag inspelen op de snel veranderende veiligheidscontext: klimaatimpact, digitale afhankelijkheid en geopolitieke ontwikkelingen. De kans op langdurige storingen toe en hiermee groeit de behoefte aan bijvoorbeeld tijdelijke (nood)opvang. De gemeente wil tenminste 1 accommodatie per dorp zodanig inrichten dat deze kan fungeren als opvanglocatie bij nood. De accommodatie heeft in dat geval naast de primaire functie een publieke/hulpverlenende gebruiksfunctie. Deze locaties kunnen, na besluitvorming door de burgemeester (of, bij regionale opschaling, de voorzitter van de veiligheidsregio), tijdelijk worden geactiveerd als opvanglocatie/steunpunt tijdens incidenten en langdurige verstoringen.

2.5.2 Bezetting

Binnensportaccommodaties

Op doordeweekse dagen is de bezetting overdag (8.30–18.00 uur) beperkt (vooral de scholen); in de avonden zijn de drie gemeentelijke sporthallen redelijk tot goed bezet. Wel betreft een deel van het gebruik verenigingen buiten Roerdalen, zoals volleybalvereniging Limax (Linne) en hockeyvereniging Concordia (Roermond). In het weekend is er ook nog veel ruimte voor

gebruik. Alleen de zondag in de Roerparel scoort dan goed. Hier dient wel de kanttekening te worden geplaatst dat deze bezetting goed maar 10 weken per jaar wordt behaald. Voor de nieuwe sportzaal in Vlodrop (in gebruik vanaf medio 2025) is er nog geen inzicht in de mate van gebruik.

In totaal hebben de binnensportaccommodaties samen 37 vaste gebruikers (buiten de 6 basisscholen). Omdat elke kern 1 accommodatie heeft worden in de sporthallen 'sporthalgebruik' en 'gymzaalgebruik' gecombineerd. Dit belemmert een efficiënt gebruik van de hal en het vullen van de vrije ruimtes. Er zijn enkele gebruikers die wat meer uren gebruik willen maken, maar dat kan nu niet worden ingepast.

Voetbal

Alle voetbalverenigingen in Roerdalen hebben voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit volgens de richtlijnen. FC Roerdalen zit krap in de wedstrijdvelden; groei kan daar knelpunten geven, al biedt een extra jeugdveld enige ruimte. SNA en Oranje-Blauw hebben elk een overschot van één wedstrijdveld; deze worden door de clubs benut voor clustering van thuiswedstrijden, maar de gemeente ziet ze als overcapaciteit en onderhoudt ze niet. Trainingscapaciteit is overal voldoende: ruim bij SNA, Oranje-Blauw en SVH '39. Bij FC Roerdalen wordt de trainingscapaciteit vrijwel volledig benut. Bij eventuele groei kan kunstgras worden ingezet om de capaciteit te vergroten.

Tennis

De richtlijn van de tennisbond bepaalt het maximaal aantal leden per baan op 70–90, bij verlichte banen. Dit wordt waarschijnlijk bijgesteld naar 65–75 leden per baan. In Roerdalen ligt het aantal leden per baan bij alle tennisverenigingen duidelijk lager (14 tot 44), wat wijst op een ruime capaciteit (lage baandruk). Naast het aantal leden speelt ook de behoefte aan tijdstippen van gebruik bij de leden en de mate van gebruik voor competitie een rol bij het benodigde aantal banen. Er kan dan bij een lage baandruk op basis van het aantal leden toch behoefte zijn aan behoud van extra banen. Landelijk daalde het aantal tennisleden sterk tussen 2010 en 2020 en stabiliseerde daarna; aannemelijk is dat deze daling ook in Roerdalen heeft plaatsgevonden.

Dorpshuizen

De dorpshuizen en MFA's (multifunctionele accommodaties) in Roerdalen beschikken over meerdere ruimtes die multifunctioneel verhuurd worden aan verschillende verenigingen en groepen. Bij 4 dorpshuizen worden ook 1 of 2 ruimtes verhuurd aan één vaste gebruiker. In 4 dorpshuizen is ook een bescheiden bibliotheekfunctie (de burgerbiebs) ingericht, in 3 gevallen betreft dit geen 'eigen' ruimte, maar is het ingepast in een multifunctionele ruimte.

Multifunctionele ruimtes

De multifunctionele ruimtes worden zowel frequent als incidenteel gebruikt. Bij het frequente gebruik gaat het om verenigingen met wekelijkse / tweewekelijks activiteiten (zoals zang, muziek, dans en vergaderingen). Het incidentele gebruik betreft verenigingen en bedrijven voor activiteiten als uitvoeringen, vergaderingen en cursussen. Er bestaan geen landelijke normen voor het gebruik van dergelijke accommodaties; daarom wordt gewerkt met een maatstaf die uitgaat van het aantal gebruikte dagdelen per week. Bij een bezetting van circa 35% van de dagdelen wordt gesproken van efficiënt gebruik. Niet alle ruimtes halen deze mate van bezetting.

Permanent verhuurde ruimtes

Bij de ruimtes die worden verhuurd aan vaste gebruikers gaat het zowel om verenigingen, professionele maatschappelijke partners en aanbieders van commerciële activiteiten: GGD (consultatiebureau), Vluchtelingenwerk. Sociaal Team Roerdalen, Omroep Roerstreek en sportschool.

Overige accommodaties

Het eigen gebruik van de overige accommodaties varieert sterk van meer dan 20 uur per week tot minder dan 8 uur per week. Jong Nederland Sint Odiliënberg heeft bij ledengroei extra ruimte nodig. Het voormalig Groene Kruisgebouw kent door de vele vaste gebruikers een hoge bezetting.

2.6 Verantwoordelijkheid onderhoud

De gemeente bekostigt en organiseert het groot onderhoud van eigen accommodaties op basis van meerjarenplannen (MOP's). Voor niet-gemeentelijke accommodaties ligt de verantwoordelijkheid volledig bij de eigenaar of exploitant. De gemeente verstrekt hier ook geen bijdragen voor. Bij enkele gemeentelijke accommodaties is de verantwoordelijkheid voor het groot onderhoud deels doorgeschoven naar de exploitanten / gebruikers. Dit is aan de orde bij de dorpshuizen in Sint Odiliënberg en Posterholt, bij de voetbalverenigingen (velden en opstallen) en bij tennispark Montfort (banen en opstallen) vooruitlopend op de privatisering). Voor de sporthallen is blijft de gemeente formeel verantwoordelijk, al nemen exploitanten hier in de praktijk ook taken op zich.

2.7 (Multi)functionaliteit en kwaliteit

Multifunctionaliteit

De accommodaties sluiten over het algemeen goed aan bij de gebruiksbehoefte. Sporthallen zijn functioneel en geschikt voor wedstrijden, behalve de nieuwe sportzaal in Vlodrop die kleiner is maar wel geschikt voor trainingen en volleybalwedstrijden. Dorpshuizen en binnensportaccommodaties worden breed gebruikt, maar kennen enkele knelpunten zoals tekort aan bergruimte, te kleine of te lage zalen voor evenementen, beperkte geluidsisolatie, gebrek aan kleine verhuurruimtes en behoefte aan extra opslag of uitbreidingen bij verenigingen. Daarnaast zijn er aandachtspunten rond bereikbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid: onvoldoende verlichting en parkeerplaatsen bij sommige accommodaties, slecht bereikbare ruimtes (geen lift of trappes), en ontbrekende voorzieningen voor mindervaliden (o.a. toiletten, toegankelijke tribunes).

Kwaliteit

In 2023 zijn nieuwe Meerjaren Onderhoudsplannen (MOP's) opgesteld voor gemeentelijke accommodaties (buitenzwembaden in 2025). De meeste gebouwen scoren overwegend redelijk tot goed (condities 1-3) en in mindere mate matig en slecht (condities 4-5). De accommodaties kunnen kwalitatief met uitvoering van de werkzaamheden die zijn opgenomen in de MOP's op peil worden gehouden. Voor niet-gemeentelijke accommodaties zijn exploitanten zelf verantwoordelijk; zij werken vaak zonder formele MOP's maar hebben wel inzicht in het onderhoud.

De belangrijkste kwaliteitsknelpunten liggen bij het KA-huis, dat alleen met een algehele renovatie of nieuwbouw toekomstbestendig is, en bij de sporthallen, waar de installaties van De Roerparel en De Wieë en de bouwkundige staat van De Koeweide onvoldoende worden beoordeeld, terwijl de oude hal van het Feel Fit Center duur is in onderhoud en moeilijk te verduurzamen. Ook in de dorpshuizen zijn problemen zichtbaar, zoals schimmelvorming in de kelder van De Beuk, vochtproblemen in Montfort en een tekortschietende geluidsisolatie in het oude deel van De Harch. Verder kampen diverse verenigingsgebouwen met verouderde of asbesthoudende daken en constructies, waaronder die van fanfare Sint Wiro, fanfare Wilhelmina en Jong Nederland Sint Odiliënberg. Bij Sint Wiro en Jong Nederland Sint Odiliënberg is dak vervanging urgent. Bij Jong Nederland Herkenbosch zijn de toiletten en de vloer van de kleine zaal in slechte staat.

Verduurzaming

Bij de uitvoering van groot onderhoud van gemeentelijke accommodaties worden maatregelen ter verduurzaming, zoals isolatie meegenomen. Ook zijn op sporthallen al zonnepanelen gelegd. Er zijn geen afspraken gemaakt over het investeren in verduurzaming van gemeentelijk vastgoed door gebruikers / exploitanten. Hieraan is wel behoefte. Sommige voetbalverenigingen hebben bijvoorbeeld zelf geïnvesteerd in zonnepanelen. Hiervoor is achteraf recht van opstal verleend door de gemeente. Een deel van de stichtingen en verenigingen met accommodaties in eigendom heeft al geïnvesteerd in verduurzaming. Dit zijn onder andere enkele dorpshuizen, Stichting Voormalig Groene Kruisgebouw en Harmonie Concordia Melick. Veel verenigingen hebben de mogelijkheden van verduurzaming onderzocht of gaan hiermee aan de slag.

2.8 Exploitatie en Financien

Exploitatie gemeentelijke accommodaties

De exploitatie van de gemeentelijke accommodaties wordt grotendeels uitgevoerd door beheerstichtingen en verenigingen. Hiertoe zijn overeenkomsten gesloten, verschillend in vorm en looptijd. Uitzondering is de gymzaal in Herkenbosch, die juridisch eigendom is van het schoolbestuur; de gemeente verhuurt deze zelf aan verenigingen en heeft met het bestuur een vaste kostenverdeling afgesproken. Voor tennisvereniging Montfort is sinds 2016 het doel om de accommodatie te privatiseren, maar dit proces loopt nog. Voor de buitenbaden is tussen 2023 en 2024 een pilot met overdracht aan beheerstichtingen uitgevoerd. Op basis hiervan is in 2025 besloten dat 't Sweeltje definitief openblijft onder een beheer- en exploitatieovereenkomst, terwijl voor 't Ploensjbad de pilot met een jaar is verlengd en eind 2025 een besluit volgt.

Kosten en opbrengsten voor de gemeente

De gemeentelijke uitgaven voor maatschappelijke accommodaties bestaan uit exploitatiebijdragen aan exploitanten, stortingen in onderhoudsvoorzieningen, kapitaallasten, eigenaarslasten en overige onderhoudskosten. De grootste posten zijn de exploitatiebijdragen en de onderhoudsstortingen. De exploitatiebijdragen worden jaarlijkse geïndexeerd en voor soortgelijke voorzieningen gelden in principe gelijke bijdragen, maar er zijn wel enkele afwijkingen. Voor de sportparken (voetbal) is in 2018 een totaalbedrag vastgesteld dat door de vier verenigingen zelf wordt verdeeld. Bij de dorpshuizen wordt ook onderscheid gemaakt tussen exploitatievergoedingen op basis van overeenkomsten (bij dorpshuizen in gemeentelijk eigendom) en subsidies via de subsidieregeling (dorpshuizen die geen eigendom zijn van de gemeente). In tabel 2.2. zijn de jaarlijkse kosten weergegeven waarbij voor de exploitatiebijdragen is uitgegaan van 2025, voor de voorzieningen groot onderhoud van het gemiddelde per jaar over de jaren 2025-2028 en voor de overige kosten de realisatie 2024.

Jaarlijkse kosten	
Exploitatiebijdragen 2025	€ 838.588
Storting voorzieningen groot onderhoud per jaar (gemiddeld 2025-2028)	€ 611.578
Kapitaallasten 2024	€ 248.891
Overige eigenaarslasten (zoals belastingen en verzekeringen) 2024	€ 52.587
Onderhoudskosten ten laste van de begroting 2024	€ 230.567

Tabel 2.2: Jaarlijkse kosten gemeente

De gemeente genereert nauwelijks geldelijke inkomsten uit de maatschappelijke accommodaties. Er hoeft door de exploitanten van de gemeentelijke accommodaties geen huur te worden betaald. Enige uitzondering is het KA-Huis. De Stichting voor Jeugd en Jongeren die voor haar activiteiten het KA-Huis gebruikt, betaalt in 2025 een huur van € 1.623,40.

De tarieven die de exploitanten van de dorpshuizen en binnensportaccommodaties in rekening brengen aan de gebruikers worden zo laag mogelijk gehouden in het belang van de gebruikers. Lage tarieven hangen ook mede samen met taken van gebruikers in het beheer (zelfwerkzaamheid), zoals zelf openen en sluiten of bezetting van de bar. Een overzicht van de tarieven is opgenomen in onderdeel van bijlage 1.

3. Trends, ontwikkelingen en contouren

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de trends, ontwikkelingen en contouren weergegeven die relevant zijn voor het ontwikkelen van het accommodatiebeleid. Het gaat landelijke trends en ontwikkelingen en lokale ontwikkelingen, waaronder demografische ontwikkelingen en overige relevante kenmerken van de gemeente Roerdalen. Bij de contouren kijken we naar de relevante wet- en regelgeving en de belangrijkste beleidsdoelstellingen en uitgangspunten vanuit het flankerende beleid van de gemeente Roerdalen. Ook andere voorzieningen die een rol spelen komen aan bod.

3.2 Landelijke trends en ontwikkelingen

Sociaal-maatschappelijke en sociaaleconomische trends

Demografische veranderingen zoals vergrijzing en migratie beïnvloeden de sportdeelname en het gebruik van maatschappelijke accommodaties, terwijl kansenongelijkheid tussen bevolkingsgroepen toeneemt. Kwetsbare groepen ervaren hierbij extra drempels door gezondheidsproblemen, financiële beperkingen en beperkte mobiliteit. Vrijtijdsbesteding wordt steeds meer versnipperd en individueel ingevuld, met een verschuiving van georganiseerde sport naar informele activiteiten in de openbare ruimte. Dit vermindert de binding met verenigingen en legt druk op het gebruik van accommodaties. Vrijwilligers blijven cruciaal, maar hun aantal en beschikbaarheid nemen af door individualisering, vergrijzing en een veranderde motivatie, al ontstaan er ook nieuwe vormen van kleinschalige verbondenheid. Het beleid van zelfstandig wonen vergroot de vraag naar wijkvoorzieningen, terwijl mantelzorg en vrijwilligerswerk juist terugloopt. Daarnaast zorgen klimaatverandering, digitale afhankelijkheid en geopolitieke spanningen voor nieuwe veiligheidsuitdagingen, waardoor gemeentelijke accommodaties steeds vaker ook een rol krijgen als opvang- en steunpunt bij langdurige verstoringen.

Economie, arbeid en ruimtegebruik

De Nederlandse economie is veerkrachtig, ondanks druk op koopkracht en stijgende kosten. Toch staan overheidsfinanciën onder druk, onder andere door inflatie, energiekosten en vergrijzing. Gemeenten moeten daardoor steeds kritischer kijken naar investeringen en het aanbod en de exploitatie van onder meer maatschappelijke accommodaties. Tegelijk is er door de toename van deeltijdbanen en flexwerk meer spreiding in vrijetijdsbesteding, wat leidt tot een voorkeur voor flexibiliteit en individuele activiteiten. De arbeidsmarkt blijft krap en de werkdruk stijgt. Dit leidt tot meer ziekteverzuim, meer aandacht voor mentale gezondheid en het belang van bewegen. Technologie biedt kansen voor nieuw sportaanbod, maar vereist flexibiliteit van aanbieders.

Ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijke accommodaties

In Nederland zijn er zo'n 25.000 sportaccommodaties en duizenden gemeenschapshuizen en welzijnsvoorzieningen. Gebruikers stellen steeds hogere kwaliteitseisen en vragen om goede voorzieningen, een breed aanbod en professionele dienstverlening, terwijl het onderhoud van verouderde gebouwen een blijvende uitdaging vormt. Clustering en multifunctioneel gebruik nemen toe: sport, welzijn en ontmoeting wordt gecombineerd in accommodaties om gebruik en rendement te vergroten, al kan dit leiden tot slechtere bereikbaarheid en meer autogebruik, vooral in landelijke gebieden met afnemend openbaar vervoer. Het onderscheid tussen publieke en private voorzieningen vervaagt door de toevoeging van commerciële functies, wat financiële versterking kan opleveren maar ook vraagt om zorgvuldige balans tussen maatschappelijke en commerciële belangen. Woningcorporaties spelen hierbij een wisselende rol: soms terughoudend vanuit hun kerntaken, maar met tekenen van hernieuwde betrokkenheid bij buurten en kwetsbare groepen.

Ruimtelijke en beleidsmatige aandacht

Ecologische ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, vragen om duurzamere accommodaties en meer ruimte voor groen en bewegen. Door ruimtegebrek en toenemende eisen aan kwaliteit is clustering en multifunctionaliteit essentieel. Welzijn, cultuur, sport en bewegen krijgen dankzij de Omgevingswet (2024) meer prioriteit bij ruimtelijke beslissingen. Vitaliteit, leefbaarheid en sociale cohesie worden belangrijker, hetgeen onder meer tot uitdrukking komt in instrumenten als het GALA en het Sportakkoord II.

3.3 Lokale situatie en ontwikkelingen

Demografische ontwikkeling

De gemeente Roerdalen telt op 1 januari 2025 in totaal 20.835 inwoners, verdeeld over zes kernen, waarvan Herkenbosch en Posterholt de grootste zijn en Vlodrop de kleinste. De bevolkingsopbouw laat een dubbele vergrijzing zien: in de leeftijdsgroepen tot 50 jaar ligt het aandeel inwoners onder het landelijke gemiddelde, terwijl het aandeel vanaf 50 jaar juist hoger is. Het aantal jonge kinderen (0–4 jaar) neemt bovendien licht af. In de afgelopen 30 jaar is het inwonertal met circa 550 gedaald. Voor de komende tien jaar is geen officiële prognose beschikbaar, maar op basis van de woningbouwambitie — gemiddeld 125 woningen per jaar, in totaal 1.250 — wordt groei verwacht. Dit zou, uitgaande van een gemiddelde huishoudensgrootte van 2,1 personen, kunnen leiden tot circa 2.600 extra inwoners. De plannen richten zich op een evenwichtige verdeling over de kernen, al liggen de grootste bouwontwikkelingen in Melick, Posterholt en Sint Odiliënberg. De uitvoering is wel nog afhankelijk van de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Geografische spreiding

De gemeente Roerdalen omvat zes dorpen en diverse buurtschappen, verspreid over een gebied van bijna 9.000 hectare. Alle kernen hebben minder dan 5.000 inwoners, waardoor het draagvlak voor maatschappelijke accommodaties per kern beperkt is. Hoewel de onderlinge afstanden klein zijn, kunnen het landelijke karakter, beperkt openbaar vervoer en slecht verlichte fietsroutes drempels vormen voor gebruik van voorzieningen in andere dorpen. Montfort ligt het meest afgelegen en richt zich deels op voorzieningen in Linne en Echt, terwijl Melick juist een sterke aansluiting heeft met Roermond. Omgekeerd maken inwoners van omliggende plaatsen ook gebruik van voorzieningen in Roerdalen, vooral op het gebied van binnensport.

Sociaaleconomische kenmerken van Roerdalen

Uit de gegevens van verschillende kennisinstellingen (waaronder het CBS, het RIVM en het Kenniscentrum sport en bewegen) uit 2022 kan de gemeente Roerdalen op een aantal aspecten op het gebied van de (sociale) gezondheid worden vergeleken met het landelijke gemiddelde:

- Het aantal hoogopgeleiden (minimaal hbo) in Roerdalen is lager (30,7% versus 36,6%);
- Het gemiddeld besteedbaar inkomen ligt in Roerdalen met € 47.800 net onder het landelijk gemiddelde (€ 49.400);
- Het aandeel niet-westerse migranten ligt fors lager (3,8% versus 14,4%);
- De grijze druk (aandeel 65-plussers versus aandeel 20-65-jarigen) is beduidend hoger (51,2% versus 34,1%).

Vitaliteit en (sociale) gezondheid

Uit de gegevens van verschillende kennisinstellingen (waaronder het CBS, het RIVM en het Kenniscentrum sport en bewegen) uit 2022 kan de gemeente Roerdalen op een aantal aspecten op het gebied van de (sociale) gezondheid worden vergeleken met het landelijke gemiddelde:

- De inwoners van de gemeente Roerdalen ervaren in mindere mate een goede gezondheid (65,1% versus 70,0%). Daarnaast hebben meer inwoners ernstig overgewicht (18% versus 15,7%);
- Wel wordt er iets minder stress ervaren dan het landelijk gemiddelde (19,4% versus 20,6%) en is het (gevoel van) eenzaamheid net iets lager (48,1% versus 49,2%);
- Er kan een samenhang zijn tussen de minder goede scores op gezondheid en overgewicht met het sport- en beweeggedrag. Hier scoren de inwoners van Roerdalen lager dan het landelijke gemiddelde:
 - Er wordt volgens de beweegrichtlijn minder bewogen (39,4% versus 47,5%) en het aantal wekelijkse sporters ligt met 45,6% lager dan het landelijk gemiddelde (53,6%);
 - Ook zijn er minder mensen lid van een sportbond (18,9% versus 24%) of nemen deel aan fitness (21% versus 23,8%);
 - Op het gebied van sportief wandelen zijn de inwoners van Roerdalen bovengemiddeld actief (6% versus 4,3%), maar bij hardlopen (8% versus 10%) en gebruik van de fiets (20,8% versus 26,3%) wordt er minder goed gescoord.

Andere voorzieningen

Buiten de accommodaties die onderdeel uitmaken van deze nota, vinden ook maatschappelijke activiteiten plaats in andere accommodaties. Dit gaat om cafés en enkele andere voorzieningen zoals activiteiten- en zalencentrum Vurenhof. Het aantal cafés is in de afgelopen jaren afgenomen en staat nog steeds onder druk. In Sint Odiliënberg is het café Bergerac dat onderdeel is van De Roerparel het enige café in het dorp. In de cafés vinden (verenigings)activiteiten plaats die vaak in cafés zijn

gehuisvest zoals darts, biljart, handboogschieten en schietsport. Op sommige plaatsen vinden ook andere clubjes hier hun stek, zoals een toneelvereniging, een buurtvereniging en Natuurlijk Posterholt.

Organisaties die ruimte zoeken

In Roerdalen zoeken meerdere organisaties nieuwe huisvesting voor hun activiteiten. Stichting Oké Roerdalen, nu gevestigd in de basisschool in Posterholt met een kringloopwinkel en activiteiten tegen eenzaamheid en ter ondersteuning van inwoners, verliest binnenkort haar locatie door nieuwbouw van de school. Daarnaast maken het Sociaal Klusteam en 'Langer Thoes', een groep die zorghulpmiddelen opknappt voor hergebruik, gebruik van de gemeenteloods, maar zonder zekerheid over voortzetting. Tevens wensen zij een meer zichtbare plek. Omdat deze organisaties raakvlakken hebben, kan gezamenlijke huisvesting meerwaarde bieden. Ook de gemeente zelf zoekt ruimte voor de opzet van een Mens Ontwikkel Bedrijf (MOB).

3.4 Wet- en regelgeving

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015)

De Wmo 2015 legt bij gemeenten de verantwoordelijkheid voor een breed pakket aan maatschappelijke ondersteuning, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van alle inwoners, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven en actief meedoen in de samenleving. De wet gaat verder dan zorg alleen en raakt ook aan terreinen als sport, gezondheid, wonen en verenigingsleven. Toegankelijke en laagdrempelige dorpshuizen en ontmoetingsplekken spelen hierin een belangrijke rol: zij ondersteunen participatie, versterken de sociale infrastructuur en dragen bij aan samenhang en leefbaarheid in de kernen.

Omgevingswet

De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking trad onder het motto '*Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit*', vervangt structuurvisies en bestemmingsplannen door één omgevingsvisie en één omgevingsplan per gemeente. De wet legt de nadruk op de fysieke leefomgeving, met een evenwichtige toedeling van functies en integraal beleid, en geeft decentrale overheden meer ruimte voor eigen keuzes. Door de focus op flexibiliteit en een omgevingsgerichte aanpak kan de wet helpen bij het oplossen van knelpunten rond maatschappelijke accommodaties, zoals regionale afstemming en het herbestemmen of verruimen van gebruiksmogelijkheden bij leegstand.

Paracommercie

Paracommercie is het schenken van alcohol door niet commerciële instellingen zoals een dorpshuis of een vereniging (een para commerciële rechtspersoon). In de Alcoholwet is regelgeving rondom paracommercie vastgelegd met als voornaamste doel om oneerlijke concurrentie met de reguliere horeca te voorkomen. In principe geldt dat een para commerciële rechtspersoon alleen alcohol mag schenken in samenhang met hun statutaire activiteiten en binnen de in de APV vastgestelde schenktijden. Een para commerciële rechtspersoon kan bij de gemeente een ontheffing aanvragen voor het schenken van alcohol bij andere dan de statutaire doelstellingen, bijvoorbeeld feesten van persoonlijke aard. Het is een beleidskeuze van de gemeente of er ontheffing wordt verleend en de mate waarin (aantal keer per jaar). In de APV van de gemeente Roerdalen is vastgelegd dat een para commerciële rechtspersoon alcohol mag schenken vanaf 1 uur voor aanvang van de activiteit tot 2 uur na afloop van de activiteit tot uiterlijk 02.00 uur. Er is een verbod opgenomen voor het schenken van alcohol tijdens bijeenkomst van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de betreffende rechtspersoon zijn betrokken. Er is geen bepaling opgenomen over het verlenen van ontheffingen.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), gesloten in februari 2023 als uitwerking van het Integraal Zorgakkoord, bundelt vijftien bestaande programma's rond gezondheid, sport, bewegen, cultuur en sociale samenhang, waaronder het Hoofdlijnen Sportakkoord II. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met aandacht voor zowel jongeren als volwassenen en de vitaliteit van ouderen. Gemeenten, rijk en zorgverzekeraars zetten in op het versterken van de sociale basis door laagdrempelige ontmoetings- en ontwikkelingsmogelijkheden, toegankelijke ondersteuningsvormen zonder indicatie en voorzieningen die sociale samenhang bevorderen. Zo moet een sterke lokale basis ontstaan waarin inwoners elkaar kunnen helpen en meedoen in de samenleving.

3.5 Gemeentelijk beleid

Nota ontwikkeling maatschappelijk vastgoed Roerdalen 2014-2025

In dit beleid zijn de keuzes voor het maatschappelijk vastgoed vastgelegd voor de periode 2015-2024. Het richtte zich op scholen, binnen- en buitensportvoorzieningen en brede maatschappelijke voorzieningen (dorpshuizen). Er is gekozen voor een ontwikkeling naar minimaal 1 dorpshuis en een sportzaal per kern en gemeente breed twee sporthallen en drie voetbalparken. Hiervoor zijn kaders vastgesteld voor vorm, locatie, eigendom, beheer, exploitatie en financiën. Verder is gekozen voor privatisering van de gemeentelijke tennisaccommodaties en geen prioriteit voor behoud van binnen zwembad, al kan een privaat initiatief beperkt worden ondersteund. Voord de buitenbaden is wel behoud nagestreefd, waarbij de gemeente behalve een beperkte bijdrage geen rol meer speelt in de exploitatie.

Coalitieakkoord 2024-2026: Samen zijn we Roerdalen

In het coalitieakkoord zijn verschillende speerpunten vastgelegd die, hoewel niet direct gericht op het accommodatiebeleid, wel invloed hebben op de manier waarop dit beleid wordt ingevuld. De gemeente wil vanuit het uitgangspunt *Samen Doen* toewerken naar een goede balans in verantwoordelijkheden tussen gemeente, inwoners en ondernemers, waarbij inwoners zoveel mogelijk zelf aan het roer staan. Binnen het sociaal domein wordt het belang benadrukt van een fijne plek voor de jeugd in Roerdalen. Daarnaast speelt de financiële situatie een grote rol: om te komen tot een gezonde toekomst voor de gemeente zijn bezuinigingen en belastingverhogingen nadrukkelijk bespreekbaar.

Koers Duurzaamheid 2050 gemeente Roerdalen

Het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid richt zich op de overgang naar volledig duurzame energie in 2050, forse reductie van aardgasgebruik en CO₂-uitstoot in 2030, en een gebiedsgerichte aanpak die start in Vlodrop, aangevuld met beleid voor natuur- en waterklimaat. De gemeente ondersteunt inwoners door middel van informatie, maar richt zich daarbij niet specifiek op verenigingen. Voor maatschappelijk vastgoed in eigendom van derden zijn geen subsidies of leningen beschikbaar gesteld.

Nadere regel subsidie Dorpshuizen 2019

Deze subsidieregeling is in 2019 vastgesteld voor de verlening van subsidies aan beheersstichtingen voor de exploitatie en ontwikkeling van een dorpshuis. Er is sprake van een jaarlijkse exploitatiebijdrage en een éénmalige investeringssubsidie als bijdrage in de ontwikkelingskosten. De subsidie is uitsluitend van toepassing op accommodaties die van de gemeenteraad het predicaat dorpshuis hebben gekregen.

Beleid jeugd- en jongeren

In 2025 is een uitvoeringsplan voor het jongerenwerk opgesteld, gebaseerd op enquêtes en kampvuursessies waarin jongeren aangaven vooral vrij toegankelijke speel- en ontmoetingsplekken te missen, evenals activiteiten en evenementen. De gemeente wil de sociale basis voor jongeren versterken door in elk dorp een ontmoetingsplek te realiseren en zet daarbij voorzieningen en accommodaties in als middel. Omdat er slechts 1 fte beschikbaar is voor jongerenwerk, is prioritering noodzakelijk. Voor 2024-2026 ligt de nadruk op samenwerking met verenigingen en stichtingen, waar veel jongeren actief zijn en hun behoeften zichtbaar worden. Aanvullend onderzoek door studenten bevestigde dat bestaande ontmoetingsplekken niet goed aansluiten bij de wensen van jongeren. Zij vragen om plekken met een specifieke inrichting, zoals pooltafels, games en comfortabele zitplekken, en activiteiten zoals een jongerencafé met muziek en een open sfeer. Ook buiten is er behoefte aan ontmoetingsplekken die expliciet op jongeren zijn ingericht.

Beweegakkoord Roerdalen Beweegt

Als invulling van het landelijke beleid om sport- en bewegen te stimuleren via lokale en regionale Sportakkoorden is in 2023 het Beweegakkoord 'Roerdalen Beweegt' opgesteld. Voor de invulling is gekozen voor 4 van de 6 thema's van het landelijke akkoord: inclusie en diversiteit, sociaal veilige sport, vitale sportaanbieders en ruimte voor sport en bewegen. Per thema is een opgave benoemd en vertaald in concrete acties. Uitvoering van het akkoord ligt bij de inwoners, verenigingen en andere organisaties die actief zijn op het gebied van sport en bewegen. Vanuit deze organisaties is een kernteam geformeerd dat onder leiding van een coördinator de uitvoering stimuleert.

4. Input van de stakeholders

4.1 Inleiding

In het kader van de beleidsontwikkeling zijn interviews afgenomen met de exploitanten en de beheerders van de verschillende maatschappelijke accommodaties. Daarnaast zijn digitale vragenlijsten uitgezet bij de verenigingen met een eigen accommodatie en is er een enquête gehouden onder bij de gebruikers van de dorpshuizen en de binnensportaccommodaties. De 'technische' informatie die is verkregen is verwerkt in hoofdstuk 2 als onderdeel van de inventarisatie. Er is ook gevraagd naar / gesproken over de eventuele knelpunten die worden ervaren en behoeften / aandachtspunten voor het nieuwe beleid.

De interviews zijn gedaan met bestuurlijke vertegenwoordigers van:

- De 4 voetbalverenigingen
- De beheerstichtingen van de dorpshuizen
- Feel Fit Center Melick (dorpshuis, zwembad en sporthal)
- Het voormalige Groene Kruisgebouw
- Buurthuis Leropperhof
- De muziekverenigingen Fanfare Sint Wiro ('t Reutje), Fanfare Wilhelmina (Vlodrop) en Harmonie Concordia (Melick)
- De jeugdorganisaties Amicale, Stichting voor Jeugd en Jongeren Posterholt en Algemeen Jeugdwerk Montfort.

De digitale vragenlijsten zijn toegestuurd aan de bestuurlijke vertegenwoordigers van:

- Tennisverenigingen
- Schutterijen
- Jong Nederland Sint Odiliënberg en Herkenbosch
- De sporthallen De Roerparel, De Koeweide en De Wieë

Op verzoek is met een aantal van deze besturen op verzoek nog een aanvullend (digitaal) gesprek gevoerd:

- De beheerstichtingen van sporthal De Roerparel en De Wieë
 - De beheerstichtingen van sporthal De Roerparel en De Wieë
 - Tennisvereniging LTC Berg
 - Schutterij Sint Sebastianus
- De vragenlijst zijn door alle ontvangers ingevuld, uitgezonderd Schutterij Sint Urbanus (Montfort).

De enquêtes zijn uitgezet onder:

- De vaste gebruikers van de binnensportaccommodaties
- De vaste gebruikers van de dorpshuizen

Afbeelding 2: KA-Huis Posterholt

4.2 Belangrijkste input interviews en vragenlijsten

Sporthallen

Het groot onderhoud is een gemeentelijke taak, maar volgens enkele stichtingen sluit het Meerjaren onderhoudsplannen (MOP) niet goed aan op de werkelijkheid en ontbreekt soms budget voor uitvoering. Er is onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en knelpunten bij o.a. De Roerparel en De Weeë blijven onopgelost. Bij De Roerparel drukken hoge energiekosten zwaar op de exploitatie. Voor de toekomst is betere communicatie, samenwerking en ondersteuning vanuit de gemeente gewenst, evenals meer samenwerking tussen accommodaties in de bezetting.

Voetbalverenigingen

Verenigingen zijn over het algemeen tevreden met de overdracht van beheer en exploitatie in 2018 en voelen zich er sterker door, al vraagt het veel tijd en energie. Ze dragen ook bij aan groot onderhoud, maar voelen zich niet altijd gewaardeerd en willen meer ondersteuning van de gemeente. Onderhoud leidt soms tot frictie door beperkte gemeentelijke middelen en onduidelijkheid over verantwoordelijkheden, ook bij verduurzaming. Verenigingen willen hun accommodaties behouden, verwachten ledenbehoud of groei (o.a. door wijk Melickerveld) en vinden de huidige spreiding belangrijk voor binding. Er is een goede onderlinge samenwerking tussen de verenigingen. Daarnaast stellen de verenigingen hun accommodaties ook graag beschikbaar aan andere verenigingen en is kunnen samenwerkingsverbanden worden verkend. SVH '39 is al in gesprek met de tennisvereniging in Herkenbosch om mogelijke samenwerkingen te onderzoeken.

Tennisverenigingen

De meeste verenigingen verwachten stabiele of groeiende ledenaantallen, behalve de vereniging uit Sint Odiliënberg, die juist een daling voorziet. Melick heeft 30% leden van buiten de gemeente. De vereniging uit Herkenbosch wil de vindbaarheid verbeteren en meer jeugd aantrekken; er lopen gesprekken met voetbalvereniging SVH '39 over samenwerking. De accommodaties worden als voldoende tot goed beoordeeld, met lopend onderhoud en verduurzaming. Eén vereniging vraagt aandacht voor gemeentelijke bijdragen aan onderhoud van private accommodaties. De vereniging uit Montfort heeft geen vragenlijst ontvangen vanwege lopend overleg met de gemeente over privatisering.

Dorpshuizen

De stichtingen van de dorpshuizen hebben zich de afgelopen jaren ingezet om hun accommodaties te verbeteren en geschikt te maken voor een goede dorpshuisfunctie. Bij De Blokhut zijn de werkzaamheden nog niet afgerond. Er wordt voornamelijk gewerkt met vrijwilligers, en in beperkte mate met betaald beheer. Het vinden van bestuursleden blijft een uitdaging voor sommige dorpshuizen, waarbij enkele zelfs minder bestuursleden hebben dan gewenst. Gebruikers dragen bij door zelfwerkzaamheid zoals sleutelbeheer en barbezetting, maar de mate waarin verschilt per locatie. Tarieven kunnen hierdoor laag worden gehouden. Waardering vanuit de gemeente wordt gemist en realisatietrajecten verliepen vaak moeizaam. Financieel zijn inkomsten en uitgaven meestal in balans, maar reserves voor groot onderhoud zijn beperkt en soms aangesproken voor verbouwingen, waarvoor in beperkte mate ook leningen zijn afgesloten. Het verdwijnen van horeca en kerken kan de rol van de dorpshuizen verbreden; sommige werken al samen met horeca. Voor de toekomst wensen stichtingen meer onderlinge samenwerking, betere afstemming met horeca, aandacht voor veranderende functies, en betere contacten en ondersteuning vanuit de gemeente.

Feel Fit Center Melick

Sinds de aankoop is gefaseerd geïnvesteerd in vernieuwing: eerst een fitnessruimte, daarna zwembadinstallaties, en nu een nieuwe sportieve invulling van de sporthal, waarvan een derde deel behouden blijft voor bewegingsonderwijs. Ondanks de gemeentelijke subsidie is de exploitatie niet kostendekkend. Er wordt daarom continue gezocht naar opties om de inkomsten te verhogen. Door de leeftijd van het gebouw zijn de jaarlijkse onderhoudskosten hoog, met het boogdak van de sporthal als een belangrijke kostenpost die weinig verduurzamingsmogelijkheden biedt. Laco-Sportfondsen werkt met Platform Apollo Vitaal aan meer gebruik en activiteiten. De nabijheid van nieuwbouwlocatie Melickerveld biedt groeipotentieel.

Jeugdaccommodaties

Jeugdsoos Amicale wordt goed gebruikt. De vereniging wil groot onderhoud plegen en de zaal vergroten, liefst met verbinding naar De Harch. Door de uitbreiding van de zaal kunnen er meer activiteiten in het dorp georganiseerd worden, waarvoor nu geen schikte accommodatie bestaat of een tent voor nodig is. Denk hierbij aan de carnavalsactiviteiten, party's voor de jeugd, feestavonden van verenigingen, recepties en meer. Er is gereserveerd voor onderhoud, maar uitvoering wacht op duidelijkheid over de uitbreiding van de zaal, waarvoor een gemeentelijke bijdrage gewenst is. Amicale ziet dit als afronding van het traject van de realisatie van de dorpshuizen. Beide Jong Nederland verenigingen hebben veel leden. Hun verouderde accommodaties zijn een grote onderhoudslast, ook hier is steun van de gemeente gewenst. Stichting voor Jeugd en Jongeren (Posterholt) wil samen met de gemeente de toekomst van het slechte KA-Huis bespreken en staat open voor een compacter alternatief, al heeft de huidige locatie historische waarde. Stichting AJM (Montfort) huurt van de parochie en weet niet hoe lang dat kan; dan is gebruik van een andere accommodatie nodig. Het dorpshuis is hiervoor niet passend. Ook heeft de accommodatie veel medegebruikers die niet allemaal kunnen worden ingepast in het dorpshuis.

Schutterijen

Het aantal leden van de schutterijen varieert van 41 tot 165. Enkele verenigingen verwachten een daling van het aantal leden, terwijl één vereniging een stijging verwacht. De schutterijen beoordelen de staat van hun accommodaties als voldoende tot goed. De vereniging uit Herkenbosch wil een opslag realiseren bij de accommodatie en investeren in verduurzaming, maar kan dit zonder een bijdrage van de gemeente niet realiseren. De vereniging acht een betere verdeling van de subsidiegelden punt van aandacht.

Muziekverenigingen

In de accommodatie van Fanfare Sint Wiro in buurtschap 't Reutje worden ook activiteiten voor inwoners uit 't Reutje georganiseerd. Ook wordt de accommodatie gebruikt door andere verenigingen en voor evenementen en carnavalsactiviteiten uit Sint Odiliënberg. De fanfare wil graag erkenning voor deze bredere functie (dorpshuis) en vraagt een bijdrage van de gemeente. De staat van het gebouw is slecht, waarbij de vervanging van het dak urgent is. Het dak is slecht en asbesthoudend. Bij een nieuw dak kan er ook verder worden verduurzaamd (zonnepanelen op dak). De vereniging heeft geen middelen om het dak te vervangen. Zodra dit probleem is opgelost, kan de vereniging verder, maar het behoud van voldoende leden blijft belangrijk voor de toekomst.

Harmonie Concordia Melick beschikt over twee naast elkaar gelegen accommodaties, waarvan één het historische oude raadhuis. De staat van de accommodaties is goed, mede dankzij vele investeringen in groot onderhoud en verduurzaming door de vereniging. De vereniging heeft veel eigen gebruik, maar ook medegebruikers. Ze merkt dat de gebouwen een belangrijke aanvulling vormen op de dorpshuisfunctie van het Feel Fit Center. De vereniging zou graag zien dat de gemeente het belang van de accommodatie voor het dorp erkent en een bijdrage levert voor de bredere functie (dorpshuis). Bij een daling van het aantal leden wordt het moeilijker om de exploitatie sluitend te houden.

Fanfare Wilhelmina uit Vlodrop heeft te weinig muzikanten voor een eigen orkest en werkt daarom samen met de fanfare uit Maria-Hoop. Met de harmonie uit Herkenbosch wordt samengewerkt bij het opleidingsorkest Roerklank. Het behoud van voldoende muzikanten is een steeds grotere uitdaging. Het gebouw heeft veel vaste medegebruikers. De vereniging wil de eigen accommodatie graag behouden, maar deze is toe aan renovatie. Er wordt een plan uitgewerkt, waarbij ook verduurzaming wordt meegenomen. De vereniging heeft onvoldoende eigen middelen om de benodigde investeringen te doen en vraagt de gemeente om een bijdrage en/of ondersteuning bij het werven van subsidies en fondsen.

Overige accommodaties

Buurthuis Leropperhof is een kleine accommodatie (ongeveer 50 m²), gericht op activiteiten voor de inwoners van buurtschap Lerop. Er zijn enkele vaste jaarlijkse activiteiten, en ruimte voor extra activiteiten van bewoners. De accommodatie is in goede staat, maar de cv-ketel moet vervangen worden. De exploitatie is net sluitend, met inkomsten uit donaties en barinkomsten. De vereniging wil het buurthuis graag behouden voor de binding van de inwoners. Een kleine jaarlijkse of een eenmalige bijdrage voor onderhoud geeft meer financiële armslag. Er zouden dan extra activiteiten georganiseerd kunnen worden.

Het voormalig Groene Kruisgebouw wordt goed gebruikt. De exploitatie is sluitend, mede door het gebruik van het gebouw door de gemeente voor de Huiskamer Plus, Het Eetpunt en De Voedselbank. Het vinden van nieuwe bestuurders voor de organisatie blijft echter een uitdaging. Het pand is oud maar wel in goede staat. Ook is er al geïnvesteerd in verduurzaming (o.a. zonnepanelen).

Handboogvereniging De Roerboog is de enige handboogvereniging in Roerdalen met een eigen accommodatie. Het aantal leden is beperkt (21). Het gebouw wordt incidenteel door andere verenigingen gebruikt. De kleine omvang van de vereniging maakt de exploitatie moeilijk. De vereniging geeft het subsidiebeleid als aandachtspunt aan, omdat een deel van de leden niet in de gemeente woont komt de vereniging niet in aanmerking voor bepaalde subsidies.

4.3 Hoofdpunten resultaten enquêtes gebruikers

Enquête gebruikers binnensportaccommodaties

- » De enquête is verstuurd aan 37 vaste gebruikers van de 6 binnensportaccommodaties. Hiervan hebben 19 gebruikers de enquête ingevuld;
- » Voor de komende 5 jaar verwachten de meeste gebruikers een gelijk blijvend aantal leden;
- » Bij 5 gebruikers is het aantal leden van buiten de gemeente Roerdalen 75% of hoger;
- » De meeste gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de locatie waarvan ze gebruik kunnen maken en de mate van gebruik. Enkele gebruikers zouden graag meer uren gebruik willen maken. Een hiervan is tennisvereniging Melick, afdeling Pickleball. Deze vereniging wil door ledengroei meer uren gebruik in de sporthal in de avond, maar dit kan deels ondervangen worden door de realisatie van buitenbanen;
- » De gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de kwantitatieve (zoals maat sportruimte) en kwalitatieve (zoals aanwezige materialen). Ongeveer 25% van de respondenten geeft op een of enkele aspecten een score onvoldoende.

Enquête gebruikers dorpshuizen

- » De enquête is verstuurd aan 67 organisaties die die wekelijks gebruik maken van een van de 6 dorpshuizen. Hiervan hebben 36 gebruikers de enquête ingevuld;
- » Voor de komende 5 jaar verwachten 24 gebruikers dat de behoefte aan de mate van gebruik van het dorpshuis gelijk blijft, 11 gebruikers verwachten een toename;
- » De gebruikers zijn over het algemeen tevreden over het gebruik van de dorpshuizen. Er is gevraagd de dorpshuizen te beoordelen op een aantal aspecten zoals toegankelijkheid, service beheerder, ruimtes en tarieven. Bij alle dorpshuizen zijn de gemiddelde scores per onderdeel positief.

Een uitgebreidere analyse van de enquêtes is opgenomen in bijlage 2.

4.4 Input participatiebijeenkomst 18 juni 2025

Op 18 juni is een participatiebijeenkomst georganiseerd voor de exploitanten en beheerders van de accommodaties. Hier zijn de belangrijkste resultaten uit de inventarisatiefase gedeeld evenals de door de gemeente vastgestelde beleidskaders. Hierna zijn er groepsgesprekken geweest, waarbij een indeling is gemaakt naar type accommodaties. De gesprekken zijn ingestoken vanuit de centrale opgave waarvoor de gemeente zich gesteld ziet:

Hoe kunnen we de maatschappelijke waarde van de maatschappelijke accommodaties in de dorpen versterken, met het oog op leefbaarheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid?

De accommodaties die op deze avond vertegenwoordigd waren zijn opgenomen in bijlage 3. Naast vertegenwoordigers van de accommodaties waren ook enkele raads- en commissieleden aanwezig. Onderstaand de belangrijkste resultaten van deze bijeenkomst:

4.4.1 Dorpshuizen en jeugdplekken

MFA als eindbeeld per dorp

In deze sessie kwam de visie naar voren dat een Multifunctionele Accommodatie (MFA) het leidende model moet worden, waarbij minimaal twee groepen tegelijkertijd activiteiten kunnen uitvoeren zonder overlast van elkaar. Dit wordt gezien als een ontwikkeling die elk dorp op termijn zou moeten doormaken, afhankelijk van de lokale situatie. Er zijn vragen over eigendom en de mogelijkheid van privatisering, maar er zijn nog geen uitspraken over gedaan. Er is ook bezorgdheid over de aantrekkelijkheid van MFA's voor de jeugd en hoe deze accommodaties ingericht moeten worden om hen aan te trekken. Op grond van de problematiek van het KA-Huis (verouderd) is geopperd om deze voorziening af te breken en een uitbreiding te realiseren van dorpshuis De Beuk. Op de locatie van het KA-Huis zou dan woningbouw kunnen worden gerealiseerd. De opbrengst van de grond kan worden ingezet voor de uitbreiding van De Beuk. Ook aanhaking van de vervanging van het KA-Huis bij het nieuwe Kindcentrum (nieuwbouw basisschool) is als optie benoemd.

Toekomstige samenwerking

Er zijn veel voorbeelden van samenwerking binnen dorpen tussen locaties, horeca, verenigingen, ondernemers, enzovoort. Dit wordt door iedereen als belangrijk gezien voor zowel de exploitatie als de leefbaarheid, zodat alle groepen inwoners in hun dorp bediend kunnen worden. Hier horen ook nieuwe, op maat gemaakte, afspraken met betrekking tot de paracommercie bij. Men is het erover eens dat de onderlinge samenwerking verder verbeterd kan worden en dat dit per dorp moet beginnen, mogelijk gevolgd door samenwerking tussen dorpen. De bijeenkomst van vanavond wordt gezien als een stap in de goede richting, maar het is slechts een klein begin, en er zijn meer verdiepende sessies nodig.

4.4.2 Buitensportaccommodaties

Samenwerking per dorpskern

De aanwezige sportverenigingen staan open voor multifunctioneel gebruik van hun accommodaties en willen hun velden en faciliteiten breder beschikbaar stellen aan andere initiatieven. Ze benadrukten echter dat samenwerking per dorpskern moet beginnen om de eigen identiteit te behouden, maar gebruik uit andere kernen is altijd welkom. De gemeente werd genoemd als een belangrijke faciliterende partij in dit proces, die moet helpen bij het ondersteunen en verbinden van initiatieven binnen en tussen de dorpen. Ook is benadrukt dat er al veel samenwerking is tussen de verenigingen in de dorpen van Roerdalen, vooral rondom de voetbalvelden. Sportclubs bundelen al vaak de krachten of bieden ruimte aan andere initiatieven. Als voorbeeld zijn de gesprekken tussen de voetbal- en de tennisvereniging in Herkenbosch benoemd, waarbij wordt onderzocht of de tennisactiviteiten kunnen worden verplaatst naar de voetbalaccommodatie.

Balans tussen kosten en opbrengsten verbeteren

Er is ook gesproken over het dilemma van de kosten en de baten. Het in stand houden van buitensportaccommodaties legt druk op de gemeentelijke begroting, terwijl men de maatschappelijke waarde van deze voorzieningen wil behouden. De uitdaging is om de balans tussen kosten en opbrengsten te verbeteren, wat vraagt om optimaal gebruik van bestaande accommodaties, meer samenwerking en eigenaarschap bij verenigingen en inwoners.

4.4.3 Binnensportaccommodaties

Verbeteren bezetting

Een goede bezetting van de sporthallen naar de toekomst toe is een belangrijk punt van aandacht. Sporthallen zijn uitermate geschikt voor teamsporten deze worden in de regel beoefend door kinderen en jongere volwassenen. Het aantal inwoners in deze leeftijdsgroepen (gezinnen met kinderen) is de afgelopen jaren teruggelopen en zonder nieuwbouw voor deze doelgroep niet gaan groeien. In Posterholt zorgt het jeugdhandbal nu voor een groot deel van de bezetting, wat een risico is. Het zoeken naar meer gebruikers overdag en naar meer variatie in de gebruikers, zoals ondernemers in de zorg of de sport.

Verbeteren contact en samenwerking met de gemeente

Het contact met de gemeente wordt vaak als moeizaam ervaren. Het kost de besturen veel tijd en energie in gesprek te komen met de gemeente als er knelpunten zijn in het onderhoud. Er wordt weinig begrip gevoeld voor het feit dat de bestuurders van de beheerstichtingen vrijwilligers zijn die de taken in hun vrije tijd uitvoeren. Tevens is er veel discussie over wie verantwoordelijk is. Dit kost veel tijd en energie en leidt soms tot hogere kosten dan nodig.

De gemeente en de besturen kunnen een beter resultaat behalen door goed samen te werken. Bij het aanvragen van subsidies voor duurzaamheid is bijvoorbeeld aanvraag door de gemeente soms gunstiger. Ook zouden de besturen graag actief worden betrokken bij de opstelling van de MOP's. Zij kennen de accommodatie goed en kunnen bij een opname door een bureau informatie verstrekken die maakt dat er een betere aansluiting is tussen de realiteit en het MOP.

Ideeën voor de toekomst

Om de bezettingsgraad te verhogen, kan samenwerking buiten de dorp- en gemeentegrenzen gezocht worden, bijvoorbeeld voor het samenstellen van teams op hoger niveau. Door vergrijzing en de moeite om een rendabele bezettingsgraad te behalen, zou het aantal sporthallen kunnen worden verminderd van drie naar twee voor de hele gemeente. Bij schoolvernieuwingen zou een gymzaal toegevoegd kunnen worden, zodat niet elk dorp een sporthal nodig heeft. Er dient wel aandacht te zijn voor de rol die de binnensportaccommodaties spelen voor carnavalsverenigingen. Een sportzaal gecombineerd met een andere functie, zoals het dorpshuis De Roerparel in Sint Odiliënberg, is voordelig voor de exploitatie, doordat middelen en mensen uitgewisseld kunnen worden. Een sporthal alleen is kwetsbaarder.

4.4.4 Verenigingsaccommodaties

Breder gebruik accommodaties

De verenigingen zien hun accommodaties graag als onderdeel van een 'pool van plekken' waar de gemeenschap activiteiten kan organiseren. Gebouwen kunnen in de toekomst worden gedeeld met gebruikers buiten de tijden dat de gebouwen worden gebruikt door de vereniging zelf. Het is dan wel van belang dat er een goede aansluiting is tussen de functionaliteit van het gebouw en de activiteiten die er plaatsvinden. Onderzocht moet worden hoe gezamenlijk gebruik mogelijk is zonder dat er frictie ontstaat. Om gebouwen aantrekkelijker te maken voor jongeren is er innovatie nodig in plaats van consolideren van het huidige aanbod. Sommige verenigingsgebouwen liggen gunstig voor minder mobiele inwoners. Ook dat aspect kan beter worden benut.

Noodzaak ondersteuning gemeente

Het breder beschikbaar stellen van verenigingsaccommodaties vraagt om zorgvuldigheid. Gebouwen hebben gebruiksgrenzen; en niet alles kan of mag plaatsvinden volgens de wet of de verenigingsstatuten. Concurrentie met de horeca moet worden vermeden en waar er door ontbreken van horeca activiteiten plaatsvinden in de verenigingsaccommodaties moet kunnen worden voldaan aan de eisen die dan gelden. Hulp, bijvoorbeeld in de vorm van informatie of gemeentelijke opleidingen, kan daarbij nuttig zijn. Hierbij zouden mensen uit verschillende dorpen kunnen samenwerken. Daarnaast kan het faciliteren van andere activiteiten een extra belasting vormen voor bestuurder en vrijwilligers, wat invulling van deze functie verder kan bemoeilijken. Creativiteit is nodig, waarbij ideeën als een dorpsbrede vrijwilligerspool of inzet van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) zijn benoemd. Verenigingen ondersteunen nu al activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid in de dorpen, maar de inkomsten zijn vaak kleiner dan de maatschappelijke voordelen. Dagelijkse kosten zijn te dekken maar voor verduurzaming en groot onderhoud is subsidie nodig.

5. Integrale analyse

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de integrale analyse opgenomen van de uitgevoerde inventarisatie zoals uitgewerkt in de hoofdstukken 2, 3 en 4.

5.2 Huidige situatie maatschappelijke accommodaties

Eigendom en beheer

Sinds 2015 heeft de gemeente accommodaties afgestoten en/of het beheer en de exploitatie overgedragen aan stichtingen, verenigingen en in één geval een commerciële partij (Feel Fit Center). Dit vergroot het eigenaarschap en de inzet van lokale partijen. Wel is er bij een deel van hen onvrede over het gebrek aan waardering en inzicht vanuit de gemeente. De samenwerking met de gemeente, o.a. bij de realisatie van dorpshuizen en het groot onderhoud van de sporthallen en sportparken, wordt als moeizaam ervaren. De wijze van beheer verschilt per locatie, maar wordt overal grotendeels door vrijwilligers uitgevoerd, met wisselende zelfwerkzaamheid van gebruikers.

Spreiding, gebruik en bezetting

Elk dorp heeft een dorpshuis en binnensportaccommodatie, vaak aangevuld met tennis-, voetbal-, jeugd- en schutterijvoorzieningen. Er is nog weinig sprake van clustering van voorzieningen. Ondanks het ruime aanbod aan accommodaties zijn er nog organisaties die op zoek zijn naar een passende ruimte, zoals het Klusteam Roerdalen en Stichting Oké Roerdalen.

Het gebruik van accommodaties sluit goed aan bij hun functie. Sommige dorpshuizen verhuren ruimtes exclusief, wat vaste inkomsten oplevert maar in Posterholt en Melick de verhuur van kleine ruimtes beperkt. Buiten sport- en dorpshuizen zijn accommodaties vooral voor eigen gebruik, al is er soms aanzienlijk medegebruik, zoals bij Harmonie Concordia, Fanfare Sint Wiro en Algemeen Jeugdwerk Montfort.

De drie gemeentelijke sporthallen zijn 's avonds redelijk tot goed bezet, maar overdag en in weekenden beperkt. Gymzaal Herkenbosch en sporthal Melick worden weinig gebruikt; voor de nieuwe sportzaal in Vlodrop is het gebruik nog onbekend. Voetbalverenigingen hebben voldoende veldcapaciteit, soms zelfs overcapaciteit, terwijl FC Roerdalen weinig groeirimte heeft. Tennisverenigingen hebben veel minder leden per baan dan de richtlijn. Of afstoting mogelijk is hangt samen met de behoefte aan gebruikstijdstippen bij de leden en de mate van gebruik van de banen voor competities. Er kan dan bij een lage baandruk op basis van het aantal leden toch behoefte zijn aan behoud van extra banen. Dorpshuizen worden goed gebruikt, maar de intensiteit verschilt per ruimte. Dorpshuis De Beuk heeft relatief wat minder frequent gebruik maar veel incidenteel gebruik. Bij verenigingsaccommodaties varieert het gebruik van 1,5 tot 29 uur per week; slechts enkele worden intensief gebruikt.

(Multi)functionaliteit en kwaliteit

De functionaliteit van accommodaties sluit meestal goed aan bij de behoefte, maar er zijn knelpunten zoals gebrek aan bergruimte, te kleine zalen voor carnaval en weinig kleine verhuurruimtes. De kwaliteit is overwegend goed, al tonen MOP's volgens sommige beheerstichtingen tekortkomingen; voor het KA-huis is de visie van gemeente en gebruiker dat een grootschalige renovatie of nieuwbouw nodig is. Sommige verenigingen hebben verouderde gebouwen en onvoldoende middelen voor groot onderhoud. Veel stichtingen en verenigingen onderzoeken verduurzamingsopties en deels is hierin al geïnvesteerd.

Verantwoordelijkheid onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering en bekostiging van het groot onderhoud van de accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente. Voor een aantal accommodaties wordt deze verantwoordelijkheid doorgelegd naar de exploitanten. De exploitanten ontvangen een jaarlijkse exploitatiebijdrage. Hierin is geen koppeling gelegd met specifieke lasten

(zoals onderhoudslasten). Voor de accommodaties die geen gemeentelijk eigendom zijn, zijn de eigenaren / exploitanten volledig zelf verantwoordelijk voor het onderhoud. De gemeente verstrekt hier ook geen bijdragen voor.

Er heerst ontevredenheid bij de beheerders / exploitanten over de samenwerking met de gemeente op het gebied van groot onderhoud. De gemeente opereert volgens de stakeholders niet altijd slagvaardig en heeft soms te weinig middelen voor de uitvoering. Ook is er regelmatig onduidelijkheid over wie voor welke taken verantwoordelijk is, wat frictie geeft. Dit speelt ook bij verduurzamingsmaatregelen; afspraken daarover ontbreken.

Exploitatie en Financien

De gemeente heeft, behalve bij de gymzaal in Herkenbosch, geen directe rol in de exploitatie van maatschappelijke accommodaties, maar verstrekt wel jaarlijkse, geïndexeerde exploitatiebijdragen voor onder meer dorpshuizen, het Feel Fit Center, sporthallen, sportzaal en foyer in Vlodrop, voetbalaccommodaties en buitenbaden. De hoogte van deze bijdragen is niet gekoppeld aan de werkelijke kosten, maar meestal aan het type voorziening; opvallend is de lagere bijdrage voor sporthal De Roerparel. Bij voetbalverenigingen is er één totaalbedrag voor vier parken, verdeeld via een eigen verdeelsleutel, waarbij de bijdrage zowel velden als opstallen dekt.

De gemeentelijke uitgaven voor maatschappelijke accommodaties bestaan uit exploitatiebijdragen, groot onderhoud, kapitaallasten en eigenaarslasten. De grootste kostenposten zijn de exploitatiebijdragen en de stortingen in onderhoudsvoorzieningen, die door indexatie jaarlijks stijgen. Opvallend is dat voor dorpshuizen De Beuk en De Roerparel nog steeds wordt gestort in de onderhoudsvoorziening, terwijl het groot onderhoud volledig bij de exploitanten ligt. Door de hoge leeftijd van veel accommodaties zijn de kapitaallasten relatief laag. De inkomsten voor de gemeente zijn beperkt, met slechts bescheiden huuropbrengsten uit het KA-Huis.

Samenvattende conclusie bestaande situatie

Het huidige accommodatiebeleid heeft geleid tot meer lokaal eigenaarschap, maar er is behoefte aan betere communicatie, samenwerking, waardering en duidelijkheid vanuit de gemeente. Er is een breed en verspreid aanbod van voorzieningen, maar clustering is zeldzaam en er zijn nog organisaties die een eigen ruimte zoeken. Het gebruik sluit doorgaans aan bij de functie, hoewel de bezetting, voor een deel van de voorzieningen relatief laag is. De functionaliteit en kwaliteit zijn overwegend goed, maar er zijn knelpunten in ruimte, onderhoud en verduurzaming, mede door beperkte middelen bij verenigingen. Bij de bijdragen die de gemeente doet in de exploitatie is er geen duidelijke koppeling tussen de bijdrage en de kosten. Financieel drukken exploitatiebijdragen en onderhoud op de gemeentebegroting, terwijl de inkomsten minimaal zijn.

5.3 Trends, ontwikkelingen en contouren

Inzet op eigenaarschap inwoners

In de gemeente Roerdalen wordt sterk ingezet op eigenaarschap bij inwoners en verenigingen als het gaat om het beheren en exploiteren van de maatschappelijke accommodaties. Door individualisering, vergrijzing en een afnemende beschikbaarheid van vrije tijd en een grotere noodzaak tot mantelzorg staat de inzet van vrijwilligers onder druk. Ook in gebieden met een sterke sociale cohesie is een afname van inzet door vrijwilligers te verwachten. Het is van belang dit aspect te betrekken in het accommodatiebeleid.

Demografische ontwikkeling

Op grond van de woningbouwambities is er een verwachte groei van het aantal inwoners met circa 2.600 (ruim 10%) in de komende 10 jaar. Door de spreiding over de kernen betekent dit geen groot effect op de benodigde voorzieningen. Als er meer woningen komen voor gezinnen kan dit leiden tot het op peil houden of een lichte groei van het aantal kinderen. Dit biedt kansen op behoud van instroom bij de jeugd bij de verenigingen. Bij komst van inwoners van buiten de gemeente is het van belang dat verenigingen zich inspannen om deze inwoners te betrekken bij de sociaal-maatschappelijke activiteiten in de dorpen.

Afname horecavoorzieningen

Het aantal horecavoorzieningen in de gemeente neemt af, met name het aantal cafés. Dit kan effect hebben op de functie van de dorpshuizen en verenigingsaccommodaties. Enerzijds door verenigingen die een nieuwe plek zoeken, anderzijds door de cafébezoekers die behoefte hebben aan de ontmoetingsfunctie van een café.

Passende voorzieningen voor jongeren

Er is in het gemeentelijke beleid behoefte aan het beter faciliteren van de behoeften van de jongeren om elkaar te ontmoeten. Een veilige omgeving is hierbij van belang.

5.4 Wensen en behoeften

Via de interviews, vragenlijsten enquêtes en de participatiebijeenkomst is inzicht verkregen in de knelpunten, wensen en behoeften van de stakeholders. Deze kunnen als volgt worden samengevat:

Samenwerking

Er is inzicht dat er een groot aanbod is aan accommodaties die los van elkaar 'opereren'. Behoud van leefbaarheid in de dorpen vraagt niet om behoud van alle accommodaties maar om een passende en betaalbare huisvesting van de activiteiten waaraan behoefte is. De verenigingen willen met hun accommodaties graag onderdeel gaan uitmaken van een totale pool van voorzieningen. Het gaat hierbij niet alleen om de accommodaties van de verenigingen en de stichtingen, maar ook om voorzieningen van ondernemers zoals horeca. Door samenwerking kan worden verkend waar mogelijkheden liggen voor synergie. Over het algemeen is er behoefte om meer samenwerking eerst op dorpsniveau te organiseren. Samenwerking tussen de dorpen wordt als een volgende stap gezien. Dit neemt niet weg dat de bestaande samenwerking die er al is over de dorpsgrenzen heen waardevol is en kan worden voortgezet. Er is al een overleg gestart met alle dorpshuizen en ook de voetbalverenigingen hebben goede onderlinge contacten. Bij de binnensportaccommodaties (sporthallen) is de samenwerking beperkt, maar er is wel beoordeeld dat het meerwaarde heeft dit op te pakken.

Waardering en ondersteuning door de gemeente

Eigenaarschap wordt door de inwoners, beheerstichtingen en verenigingen niet geschuwd. Wel is er behoefte aan waardering voor deze rol. De eigen rol geeft energie, maar kost ook energie. Er zijn veel wetten en regels waar rekening mee moet worden gehouden en er kan niet worden verwacht dat alle kennis en kunde aanwezig is bij vrijwilligers. Het is vaak lastig om bestuursfuncties in te vullen. Waardering bestaat niet uit het uitdelen van complimenten maar door concrete ondersteuning. In de eerste plaats is er behoefte aan een beter contact met de gemeente, waardoor de gemeente beter op de hoogte is van wat er gebeurt in de accommodaties en welke knelpunten er eventueel zijn. Dit kan o.a. worden ingevuld door middel van een structureel periodiek overleg op basis van de gemaakte afspraken over subsidies en exploitatie. Daarnaast kan er concreet ondersteuning worden geboden, bijvoorbeeld door het verstrekken van belangrijke informatie en het aanbieden van centrale opleidingen. Een goede ondersteuning door de gemeente kan eraan bijdragen dat de organisatorische lasten voor de vrijwilligers behapbaar blijven. Daarnaast is er ook behoefte aan financiële ondersteuning bij organisaties die dit nu niet krijgen. Met name investeringen in groot onderhoud en verduurzaming zijn voor sommige verenigingen een grote zorg.

Betere afspraken over onderhoud en verduurzaming

Bij de accommodaties waar de gemeente een rol speelt in het onderhoud is er behoefte aan betere afspraken. In de praktijk is er vaak onduidelijkheid over de taakverdeling en de bekostiging. Dit speelt ook bij de verduurzaming. Ook is er behoefte aan meer slagkracht bij de uitvoering van onderhoud door de gemeente.

6. Uitgangspunten accommodatiebeleid

6.1 Inleiding

Na de inventarisatie- en analysefase zijn door de gemeente de doelstelling en uitgangspunten voor het nieuwe accommodatiebeleid uitgewerkt. Deze zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en ter kennis gebracht aan de gemeenteraad. In dit hoofdstuk zijn de vastgestelde doelstelling en beleidsuitgangspunten weergegeven.

6.2 Doelstelling accommodatiebeleid

Roerdalen wil sociale en vitale kernen behouden door accommodaties en ontmoetingsplekken in te zetten als middel om leefbaarheid te versterken. De focus ligt niet op gebouwen zelf, maar op de functies die ze vervullen (zoals ontmoeten, leren, sporten en cultuur). De voorzieningen moeten passen bij de behoeften van nu en later, en betaalbaar blijven. Samenwerking tussen kernen, inwoners, organisaties en verenigingen is leidend, evenals toekomstbestendigheid. De gemeente wil hierbij een faciliterende rol innemen en inwoners en verenigingen stimuleren tot actief eigenaarschap. De volgende concrete doelstellingen zijn geformuleerd:

We streven naar een duurzaam en doelmatig accommodatiebeleid dat:

- bijdraagt aan de leefbaarheid, vitaliteit en sociale samenhang binnen de kernen;
- zorgt voor een duurzaam, efficiënt gebruik van voorzieningen, afgestemd op de actuele en toekomstige vraag;
- voldoet aan de landelijke duurzaamheidsdoelstellingen;
- financieel verantwoord en toekomstbestendig is;
- flexibiliteit biedt om in te spelen op de maatschappelijke en demografische ontwikkelingen.

Om deze doelstellingen te bereiken, wordt een integrale aanpak gehanteerd waarin accommodaties niet op zichzelf staan, maar onderdeel zijn van een breder netwerk van maatschappelijke en commerciële voorzieningen.

6.3 Beleidsuitgangspunten

Belangrijk algemeen vertrekpunt voor het accommodatiebeleid is dat er sprake is van een goede balans tussen de wensen en behoeften van de inwoners en de financiële middelen die de gemeente beschikbaar heeft. Samenwerking tussen en eigenaarschap van inwoners is hierbij essentieel. De gemeente wil daarom graag samen met de inwoners en maatschappelijke organisaties op zoek naar manieren om accommodaties efficiënt en duurzaam te benutten zodat ze hun waarde voor de gemeenschap kunnen behouden. Dit kan door gedeeld eigenaarschap of initiatieven waarin inwoners en maatschappelijke organisaties een grote rol spelen. Dit is vertaald in de volgende concrete beleidsuitgangspunten, die samen het beleidskader vormen:

6.3.1 Leefbaarheid en maatschappelijk functie staat centraal; iedereen doet mee

Accommodaties zijn geen doel op zich, maar een middel om sociale samenhang, ontmoetingen en activiteiten in de kernen te faciliteren. Dit betekent:

Uitgangspunt	Toelichting
Toegankelijke accommodaties voor iedereen	Maatschappelijke accommodaties zijn zoveel als mogelijk, fysiek en financieel toegankelijk voor alle inwoners, ongeacht achtergrond, leeftijd of beperking.
Stimuleren van sociale samenhang en leefbare dorpen	Gemeenschapsaccommodaties dragen actief bij aan het versterken van sociale verbanden en het vergroten van leefbaarheid in de kernen.
Een passend en uitnodigend aanbod voor iedereen	Inwoners kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten die passen bij hun behoefte; niet elke activiteit hoeft in elke kern plaats te vinden, maar er is altijd een passend aanbod in de buurt.
Ruimte voor ontmoeting tussen doelgroepen en generaties	Accommodaties worden zodanig ingezet dat ze ontmoeting, uitwisseling en verbinding tussen verschillende leeftijden, doelgroepen en activiteiten bevorderen.

6.3.2 Afstemming tussen vraag en aanbod

Uitgangspunt is een vraaggericht aanbod van accommodaties, wat betekent dat het huidige en toekomstige aanbod zoveel als mogelijk is afgestemd op de behoeften van inwoners en verenigingen. Het is niet haalbaar in elke kern in elke behoefte te voorzien. Kwalitatief sterke, goed bereikbare, duurzame en betaalbare accommodaties hebben de voorkeur boven het in stand houden van oude, kleine verspreide voorzieningen. Dit kan betekenen dat accommodaties worden samengevoegd of anders ingericht, zodat ze beter bruikbaar zijn voor meerdere groepen inwoners. Dit betekent:

Uitgangspunt	Toelichting
Kwaliteit boven kwantiteit in het voorzieningenaanbod	We kiezen voor goed werkende, duurzame voorzieningen in plaats van zoveel mogelijk locaties te behouden of te bouwen.
Gebruikersgerichte en flexibele aanpak	Om een efficiënter gebruik van accommodaties mogelijk te maken. Denk hierbij aan flexibele openingstijden en aanpasbaarheid van ruimtes. Gemeente breed waar het kan, dorpsgericht waar nodig.
Clustering van activiteiten wordt gestimuleerd	Om leegstand tegen te gaan en exploitatiekosten te verlagen.

6.3.3 Integrale benadering en samenwerking

Naast gemeentelijke accommodaties, kunnen ook niet-gemeentelijke maatschappelijke accommodaties en commerciële voorzieningen in de dorpen worden ingezet. Dit betekent:

Uitgangspunt	Toelichting
Samenwerkingen met externe partijen worden gestimuleerd	Om passend en efficiënt gebruik van (bestaande) locaties en ruimten te bevorderen.
Elk dorp heeft minimaal één ontmoetingsplek	Basisvoorzieningen voor ontmoeting zijn gegarandeerd in iedere dorpskern. De gerealiseerde dorpshuizen vormen in elk dorp de ontmoetingsplek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en waar verenigingen ruimte hebben voor sociaal-culturele activiteiten. De bestaande ontmoetingsplekken in de buurtschappen Lerop en 't Reutje worden op maat meegenomen;
Elk dorp heeft minimaal één ontmoetingsplek voor jongeren	Dit kan in de bestaande ontmoetingsplek zijn, dit kan ook op een aparte locatie zijn.
Maatwerk: iets voor iedereen, niet alles overal	Ieder dorp heeft een eigen, passend aanbod van voorzieningen dat aansluit bij de lokale behoefte en identiteit. Niet alle voorzieningen zijn in elk dorp aanwezig. We houden hierbij zoveel als mogelijk rekening met de (on)mogelijkheden met betrekking tot mobiliteit.
Specifieke uitgangspunten voor sport accommodaties	Iedere dorpskern beschikt over een multifunctionele binnensportaccommodatie: een gymzaal, een sportzaal of een sporthal. Zo blijft basissport toegankelijk blijft voor alle inwoners. De sporthallen hebben een dorp overstijgende functie; Privatisering van sportaccommodaties wordt gestimuleerd wanneer dit bijdraagt aan toekomstbestendige exploitatie en lokaal eigenaarschap.

6.3.4 Duurzame accommodaties

Er wordt gestreefd naar energie neutrale, toekomstbestendige accommodaties: de gemeente sluit aan bij de nationale duurzaamheidsdoelen en werkt toe naar energie neutrale gebouwen die flexibel inzetbaar zijn. Dit betekent:

Uitgangspunt	Toelichting
Verduurzaming staat in verhouding tot gebruik en levensduur	Investeringen worden gedaan waar verduurzaming haalbaar en verantwoord is, met oog voor bezetting, gebouwkwaliteit en verwachte gebruiksduur.
Financiële haalbaarheid nu en in de toekomst	Duurzaamheidsmaatregelen moeten passen binnen realistische financiële kaders waarbij de lange termijn lasten voor de gemeente beheersbaar blijven.
Voldoen aan wetgeving en voorbeeldfunctie vervullen	De gemeente voldoet aan wettelijke eisen en neemt een actieve rol in het stimuleren van duurzaamheid binnen de gemeenschap.

6.3.5 Eigenaarschap

De gemeente wil vooral een faciliterende rol innemen en inwoners en verenigingen stimuleren tot actief eigenaarschap. Dit betekent:

Uitgangspunt	Toelichting
Betrokkenheid	Er is betrokkenheid van gebruikers, exploitanten, verenigingen, inwoners, (maatschappelijke)organisaties en ondernemers bij vraagstukken over accommodaties.
Samen verantwoordelijk	Er is betrokkenheid van gebruikers, exploitanten, verenigingen, inwoners, (maatschappelijke)organisaties en ondernemers bij vraagstukken over accommodaties.
Overdracht van eigendom, beheer en exploitatie	Waar mogelijk vindt eigendom plaats aan vitale en toekomstbestendige organisaties.
Rol gemeente als initiatiefnemer beperkt	De gemeente neemt alleen een initiërende rol als de samenleving en/of markt niet in de maatschappelijke vraag kan voorzien.

6.3.6 Financiële haalbaarheid

Een financieel gezond accommodatiebeleid is essentieel. Om dit te bereiken zijn de volgende uitgangspunten van belang:

Uitgangspunt	Toelichting
Toekomstbestendige exploitatie als voorwaarde voor investering	Investeringen worden uitsluitend gedaan wanneer de exploitatie van de accommodatie toekomstbestendig is.
Betaalbaarheid voor gebruikers en gezonde exploitatie als norm	Accommodaties moeten betaalbaar zijn voor huurders en gebruikers, én financieel gezond kunnen worden beheerd.
Gerichte inzet op eigendom, wettelijke eisen en duurzaamheidsdoelen	De gemeente investeert alleen in eigen accommodaties die voldoen aan wettelijke normen en bijdragen aan de duurzaamheidsambities.

6.3.7 Afstemming lopende en nieuwe beleidsontwikkelingen op de beleidskader

Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan deze beleidsuitgangspunten en worden hierop beoordeeld. Lopende initiatieven zoals de nieuwbouw van het Kindcentrum Posterholt mogen niet worden vertraagd door dit traject.

7. Speerpunten voor de periode 2026-2035

7.1 Inleiding

Op basis van de vastgestelde beleidskaders kunnen de gemeente, inwoners, verenigingen en andere (maatschappelijke) partners de komende 10 jaar samen invulling geven aan de realisatie van de doelstellingen van het beleid voor de maatschappelijke accommodaties. Dit samen doen is van belang. De behoeften van de stakeholders en de gemeente zijn immers in de basis gelijk: behoud van leefbaarheid in de dorpen door een aanbod aan maatschappelijke activiteiten dat aansluit bij de behoefte van het dorp en betaalbaar blijft voor gemeente, verenigingen en inwoners. Door een goede samenwerking kunnen de krachten optimaal worden gebundeld en kan meer worden gerealiseerd.

Op basis van de uitgevoerde inventarisatie en de integrale analyse is in dit hoofdstuk uitgewerkt welke acties de komende jaren gewenst zijn en welke onderwerpen in ieder geval op de agenda moeten worden geplaatst: de speerpunten van het beleid voor de periode 2025-2035. Het gaat zowel om speerpunten die dorps overstijgend zijn (gemeente breed) of voor elk dorp van toepassing zijn (paragraaf 7.2). Daarnaast zijn er specifieke speerpunten per dorp uitgewerkt (paragraaf 7.3). Bij alle speerpunten is een richting beschreven. Het gaat niet om definitieve keuzes. Vanaf 2026 kunnen deze richtingen in samenspraak met de belanghebbenden worden getoetst, uitgewerkt en vertaald in concrete plannen waarover vervolgens besluiten kunnen worden genomen. Dit vervolgproces komt aan het einde van dit hoofdstuk aan de orde (paragraaf 7.4).

7.2 Gemeente brede speerpunten en gelijke speerpunten per dorp

1. Opstarten van dorpsoverleggen rondom het huisvesten van maatschappelijke activiteiten

Er is behoefte bij de stakeholders om op dorpsniveau samen te werken rondom het thema maatschappelijke accommodaties en samen te beoordelen welke rol elke accommodatie kan spelen in de totale behoefte aan het huisvesten van activiteiten. Dit vraagt (in aanvang) om een periodieke georganiseerde samenkomst van alle stakeholders per dorp: een dorpsoverleg. De gemeente kan de opstart hiervan initiëren en te faciliteren zodat de stakeholders worden gestimuleerde en ondersteund om daadwerkelijk invulling te geven aan de uitgesproken ambitie om meer samen te gaan werken.

Doel van de overleggen is dat het de stakeholders samenbrengt en er mogelijkheden voor samenwerking kunnen worden verkend. Ideeën kunnen vervolgens samen worden uitgewerkt en gerealiseerd. Naast de eigenaren / exploitanten van de maatschappelijke accommodaties kunnen hier ook andere maatschappelijke organisaties en bedrijven (zoals de horecaondernemers) worden betrokken.

Deelname van de gemeente aan de dorpsoverleggen wordt geadviseerd. Er ontstaat zo een structureel contact tussen de gemeente en de stakeholders, wat de lijnen korter maakt en waardoor ook de gemeente een goed inzicht houdt in 'wat er speelt' in de dorpen. Ook kan er dan vroegtijdig worden beoordeeld of en op welke wijze er participatie van de gemeente nodig is bij de ideeën die vanuit de dorpsoverleggen verder worden uitgewerkt.

Voorstel

De gemeente initieert in 2026 in elk dorp (in het dorps huis) een eerste dorpsoverleg, waarbij het draagvlak om invulling te geven aan dit speerpunt kan worden verkend, de wijze waarop hier (bij voldoende draagvlak) structureel invulling aan kan worden gegeven (organisatie), wat hiervoor nodig is (middelen) en wat de rol is van elke partij (gemeente en overige stakeholders).

2. Passende voorzieningen voor jongeren betrekken in de dorpsoverleggen

Er is behoefte aan passende voorzieningen / een eigen plek voor jongeren in alle kernen en aan passende activiteiten. Invulling hiervan kan worden opgepakt via de dorpsoverleggen. Gezien het huidige gemis bij jongeren aan passende voorzieningen, staat dit thema bij voorkeur snel 'op de agenda' van elk dorpsoverleg. Hierin kan de potentie van bestaande plekken voor jeugd worden besproken, maar ook behoefte aan activiteiten en waar deze kunnen worden ingevuld. In deze overleggen dienen de jongerenwerker en een vertegenwoordiging van de jongeren te participeren.

Voorstel

De invulling van de realisatie van passende voorzieningen en activiteiten voor jongeren wordt opgestart via de dorpsoverleggen.

3. Jaarlijks overleg met de verenigingen en beheerstichtingen die een jaarlijkse exploitatiebijdrage krijgen

Het is gewenst dat het contact met de verenigingen en stichtingen die een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente ontvangen wordt verbeterd. Een jaarlijks overleg kan hieraan bijdragen. Hierin kunnen alle bestaande afspraken worden doorgelopen, nieuwe afspraken worden gemaakt en knelpunten worden besproken. Vanuit deze overleggen kan de gemeente waar nodig ook gerichte ondersteuning bieden. De overleggen kunnen sectoraal worden opgepakt: binnensport, voetbal, dorpshuizen en buitenbaden. Hierdoor wordt ook samenwerking tussen gelijke voorzieningen bevorderd. Met Laco-Sportfondsen zijn vaste afspraken gemaakt voor een periode van 20 jaar (tot 2038). Toch wordt ook een jaarlijks inhoudelijk contact met Laco-Sportfondsen geadviseerd zodat de gemeente op de hoogte blijft van de ontwikkelingen in het gebruik van deze accommodatie en hoe dit zich verhoudt tot de vastgelegde afspraken.

Voorstel

De gemeente voert vanaf 2026 jaarlijks een sectoraal overleg met de verenigingen en beheerstichtingen die een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente ontvangen op basis van een gezamenlijk op te stellen agenda. Hiervoor worden vanuit de gemeente accounthouders vanuit zowel 'samenleving' als 'vastgoed' ingezet die hiervoor samen verantwoordelijk zijn vanuit de gemeente en ook de vaste aanspreekpunten vormen voor de beheerstichtingen gedurende het jaar.

4. Behouden en investeren in sporthallen in Sint Odiliënberg en Posterholt, toekomst sporthal Montfort bepalen

De 3 gemeentelijke sporthallen zijn allemaal 'op leeftijd'. De bezetting is niet optimaal, deels is er gebruik van buiten de gemeente. Behoud van minimaal 2 sporthallen is nodig. Geadviseerd wordt de noodzaak van behoud van een 3^e sporthal nader te onderzoeken. Op grond van het huidige gebruik en de ligging is behoud van de sporthallen in Sint Odiliënberg en Posterholt de meest logische keuze. Daarom wordt geadviseerd in deze hallen in overleg met de beheerstichtingen de komende jaren de investeringen te doen die nodig zijn voor behoud voor een periode van minimaal 20 jaar. Voor de sporthal in Montfort moet eerst worden bepaald of behoud nodig is of dat een nieuwe kleinere accommodatie gymzaal/sportzaal ook toereikend is. Het gebruik van de huidige hal wordt dan verdeeld over de nieuwe gymzaal/sportzaal in Montfort en de 2 sporthallen in Sint Odiliënberg en Posterholt. Ook de nieuwe sportzaal in Vlodrop biedt capaciteit die hierin kan worden betrokken. Een goede samenwerking tussen de verschillende beheerstichtingen is van belang om te komen tot het optimaal plaatsen van gebruikers en het optimaal benutten van de beschikbare capaciteit. Vanuit dit perspectief kan ook samen met de beheerstichtingen worden gekeken naar de exploitatievergoedingen. Er dient geen sprake te zijn van onderlinge concurrentie bij het plaatsen van de gebruikers in relatie tot de financiële situatie per stichting. Voordeel van een nieuwe gymzaal in Montfort is een duurzame nieuwe accommodatie met een lange levensduur.

Voorstel

- De gemeente werkt in 2026 een plan uit voor het verlengen van de levensduur van de sporthallen in Posterholt en Sint Odiliënberg voor een periode van 20 jaar, waarbij een passend niveau van verduurzaming wordt gekozen;
- Voor de sporthal in Montfort wordt in 2026 onderzocht of behoud van een sporthal noodzakelijk is of dat realisatie van een nieuwe gymzaal/sportzaal toereikend is, waarbij wordt bepaald wat de juiste maatvoering is. Ook de beschikbare capaciteit van de sportzaal in Vlodrop wordt betrokken in de beoordeling;
- Samen met de beheerstichtingen wordt beoordeeld of de huidige wijze van subsidiering goed aansluit bij de exploitatiemogelijkheden per accommodatie.

5. Verlengen overeenkomsten voetbalverenigingen, eventueel eigendomsoverdracht opstellen op termijn

Om een goede toegankelijkheid van de voetbalsport te behouden wordt geadviseerd de huidige 4 voetbalparken te handhaven. Op grond van de demografische ontwikkeling wordt geen (significante) groei van het aantal leden verwacht. Het breder benutten van de (club)accommodaties kan bijdragen aan het betaalbaar houden en hiermee behoud van de huidige spreiding van het voetbal in de toekomst te borgen. De dorpsoverleggen kunnen worden benut om kansen hiervoor in beeld te brengen. Op de parken in Montfort, Herkenbosch en Posterholt zijn er ruimtelijk mogelijkheden om nieuwe functies in te passen. Hier is op basis van het aantal teams in het seizoen 2024-2025 vermindering van capaciteit aan voetbalvelden in principe mogelijk.

Op grond van bovenstaande kunnen de overeenkomsten met de voetbalverenigingen worden verlengd. Voorgesteld wordt hier naar wens van de voetbalverenigingen niet mee te wachten tot 2028. Aangezien de opstellen op de accommodaties primair gerelateerd zijn aan gebruik door de voetbalverenigingen kan eigendomsoverdracht van de clubgebouwen aan de verenigingen een logische stap zijn. Voorwaarden hiervoor kunnen in overleg met de clubs worden bepaald. Geadviseerd wordt te wachten

met een eventuele overdracht tot er meer inzicht is in een breder gebruik van de clubaccommodatie door toevoeging van functies op de parken.

Voorstel

In 2026 gaat de gemeente in gesprek met de voetbalverenigingen over de verlenging van de beheer- en exploitatieovereenkomsten met daarbij als aandachtspunten:

- › De duur en de voorwaarden van de overeenkomsten (oplossen ervaren knelpunten huidige overeenkomsten);
- › Een mogelijke eigendomsoverdracht van de opstallen en de voorwaarden hiervoor;
- › De benodigde veldcapaciteit.

6. Opstellen MOP's voor alle accommodaties met een jaarlijkse exploitatiebijdrage

De dorpshuizen, sporthallen, buitenbaden en voetbalparken ontvangen een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente. Zij kunnen daarmee worden beschouwd als belangrijke basisvoorzieningen voor de gemeente. De meeste accommodaties zijn gemeentelijk eigendom en hiervoor is door de gemeente een MOP opgesteld. Uitzonderingen hierop zijn de dorpshuizen in Montfort, Herkenbosch en Vlodrop en het Feel Fit Center in Melick. Met het Feel Fit Center zijn aparte afspraken over de jaarlijkse bijdrage gemaakt. De 3 niet-gemeentelijke dorpshuizen en de 2 dorpshuizen in gemeentelijk eigendom ontvangen een gelijke jaarlijkse bijdrage. Ook is de verantwoordelijkheid voor het groot onderhoud voor deze dorpshuizen gelijk: uitvoering en bekostiging ligt voor 100% bij de beheerstichtingen ongeacht het eigendom. Vanuit dit perspectief is het logisch dat er voor alle dorpshuizen een gelijkwaardig MOP is, ongeacht het eigendom. Dit geeft zowel de gemeente als de beheerstichtingen inzicht in investeringen die nodig zijn om de dorpshuizen in goede staat te houden en kan er tijdig geacteerd worden als er op dit gebied knelpunten ontstaan.

Voorstel

De gemeente stelt MOP's op voor alle accommodaties die een exploitatiebijdrage krijgen (uitgezonderd het Feel Fit Center), ongeacht het eigendom van de accommodatie. Concreet betekent dit dat er voor de dorpshuizen in Montfort, Herkenbosch en Vlodrop nog een MOP wordt opgesteld. Dit dient gelijkwaardig van opzet te zijn dan de MOP's van de dorpshuizen in gemeentelijk eigendom. Zo is er voor alle voorzieningen waarvoor de gemeente een bijdrage verstrekt een gelijkwaardig inzicht in de staat en de benodigde investeringen voor behoud.

7. Onderzoeken wijziging exploitatiebijdragen dorpshuizen

De subsidies aan alle dorpshuizen zijn nu gelijk. Het is van belang dat de dorpshuizen hun functie naar de toekomst toe kunnen blijven vervullen. Hiervoor krijgen alle dorpshuizen nu een gelijke bijdrage. Het is de vraag of dit de meest efficiënte inzet van middelen is. De bijdrage is gelijk, maar is deze ook gelijkwaardig? De benodigde bijdrage kan per accommodatie verschillen omdat er ook verschillen zijn tussen de accommodaties (omvang, verdienmogelijkheden, verduurzamingsmogelijkheden en onderhoudsstaat). Door de dorpshuizen is aangegeven dat er vanuit de exploitatie (waarbij de exploitatiebijdrage van de gemeente belangrijke inkomsten zijn) kan worden gespaard voor het groot onderhoud. De kosten voor het groot onderhoud kunnen echter per dorpshuis aanzienlijk verschillen. Nieuw uitgangspunt zou kunnen zijn dat de gemeentelijke bijdrage wordt gekoppeld aan de kosten van het groot onderhoud. Het totale subsidiebudget zou dan opnieuw kunnen worden verdeeld op basis van de kosten van het groot onderhoud.

Voorstel

In overleg treden met de dorpshuizen over de wijze van subsidiering. Is de huidige gelijke bijdrage ook een gelijkwaardige bijdrage? Doelstelling is dat de gemeente de middelen zo efficiënt mogelijk kan inzetten om te borgen dat alle dorpshuizen hun functie voor het dorp kunnen blijven vervullen. Kan er worden overgestapt van een gelijke subsidie per dorpshuis, naar een gelijkwaardige subsidie op basis van de kosten voor groot onderhoud? De gemeente heeft nog een voorziening voor het groot onderhoud van de dorpshuizen De Roerparel en De Beuk, terwijl de beheerstichtingen verantwoordelijk zijn voor het onderhoud. Deze middelen zouden kunnen worden ingezet om het totale subsidiebudget te verhogen.

8. Onderzoeken (gezamenlijke) nieuwe huisvesting Oké Roerdalen, Klusteam Roerdalen, Langer Thoes en MOB

Deze organisaties zoeken (nieuwe) huisvesting voor hun activiteiten. Stichting Oké Roerdalen, nu gevestigd in de basisschool in Posterholt met een kringloopwinkel en activiteiten tegen eenzaamheid en ter ondersteuning van inwoners, verliest binnenkort haar locatie door nieuwbouw van de school. Daarnaast maken het Sociaal Klusteam en 'Langer Thoes', een groep die zorg hulpmiddelen opknappt voor hergebruik, gebruik van de gemeenteloods, maar zonder zekerheid over voortzetting. Tevens wensen zij een meer zichtbare plek. Omdat deze organisaties raakvlakken hebben, kan gezamenlijke huisvesting meerwaarde bieden. Ook de gemeente zelf zoekt ruimte voor de opzet van een Mensontwikkelbedrijf (MOB).

Voorstel

Een gezamenlijk overleg voeren met deze organisaties om de mogelijkheden voor nieuwe huisvesting te verkennen.

9. Stimuleren verduurzaming

Uitgangspunt voor het nieuwe beleid is dat de gemeente duurzaamheid stimuleert, met als doel dat alle accommodaties in Roerdalen nu en in de toekomst (kunnen) voldoen aan de wettelijke duurzaamheidseisen. Het huidige beleid is gericht op ondersteuning van inwoners. Er is nog geen beleid voor het ondersteunen van eigenaren van maatschappelijke accommodaties. Organisaties zijn hier wel zelf mee bezig. De landelijke subsidieregeling DUMAVU biedt mogelijkheden voor het verkrijgen van een bijdrage voor de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Ook gemeenten kunnen een beroep doen op deze regeling.

Voorstel

Beleid ontwikkelen voor de wijze waarop eigenaren van maatschappelijke accommodaties door de gemeente kunnen worden ondersteund bij het verduurzamen van de accommodaties. Mogelijkheden die hierin kunnen worden betrokken zijn (van beperkt naar verdergaand zijn):

- Informatieverstrekking over de wettelijke verplichtingen die van toepassing zijn voor het verduurzamen van maatschappelijke accommodatie;
- Informatieverstrekking over de mogelijkheden van het laten uitvoeren van een onderzoek of beschikbare subsidieregelingen;
- Dekken van de kosten van een verduurzamingsonderzoek, begeleiding bij de aanvraag van offertes en de beoordeling hiervan, begeleiding bij de aanvraag van bestaande subsidieregelingen;
- Verstrekken van een garantstelling op een geldlening voor de uitvoering van maatregelen;
- Verstrekken van een lening voor de uitvoering van de maatregelen;
- Een bijdrage in de uitvoeringskosten (subsidierегeling).

Voor accommodaties in gemeentelijk eigendom wordt voorgesteld de verantwoordelijkheid voor de verduurzaming te koppelen aan de verantwoordelijkheid voor de uitvoeringen en bekostiging van het groot onderhoud. Waar de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud, voert de gemeente ook de verduurzamingsmaatregelen door. De voordelen die dit oplevert in de exploitatie voor de exploitanten (lagere energielasten) kunnen worden betrokken in de hoogte van de jaarlijkse exploitatiebijdragen.

10. Verenigingen (financieel) ondersteunen

Een aantal verenigingen met een eigen accommodatie heeft aangegeven behoefte te hebben aan een bijdrage om urgente grote onderhoudswerkzaamheden te kunnen uitvoeren. Ook is er behoefte aan informatie over de mogelijkheden van het aantrekken van externe gelden (subsidies en fondsen).

Voorstel

De gemeente kan ondersteuning bieden bij het werven van subsidies en fondsen. Dit kan zowel gaan om subsidies voor activiteiten als subsidies voor investeringen. Hiervoor kan een gespecialiseerde marktpartij worden ingezet. De mate van ondersteuning die geboden wordt kan in overleg met de stakeholders worden bepaald.

Voor de uitvoering van urgent groot onderhoud kan worden ingestoken op een garantstelling voor een geldlening als dit nodig is om de financiering rond te krijgen.

11. Maatwerk paracommercie per dorp in relatie tot behoud sociale cohesie

De gemeente Roerdalen heeft een sterk verenigingsleven. Het aantal dorpskroegen met bijbehorende zaaltjes neemt steeds meer af. Verenigingen en horeca spelen beiden een belangrijke rol in relatie tot de sociale cohesie. Een goede samenwerking tussen verenigingen en de horeca is daarom van belang. De huidige gemeentelijke regels voor de verenigingen en stichtingen (para commerciële instellingen) bieden hen geen ruimte om extra inkomsten te verwerven uit de horeca. Dit kan wel nodig / gewenst zijn in relatie tot de betaalbaarheid van de eigen activiteiten en hiermee het borgen van de sociale cohesie. Een eerlijk speelveld tussen commercie en sociale cohesie is voor als gemeente van wezenlijk belang. Een goede samenwerking tussen verenigingen en stichtingen (para commerciële rechtspersonen) en de horeca per dorp is van belang. Verenigingen moeten voldoende ruimte hebben om inkomsten te genereren, maar behoud van horecaondernemers is ook van belang, omdat ook dit bijdraagt aan de sociale cohesie.

Voorstel

Per kern kan in samenspraak en vanuit de insteek van een gezamenlijk belang met de ondernemersvereniging, de Koninklijke Horeca Nederland en de verenigingen en stichtingen (para commerciële rechtspersonen) worden onderzocht of er meer ruimte kan worden geboden aan de para commerciële rechtspersonen, bijvoorbeeld door het ontlenen van ontheffingen. De situatie verschilt per dorp, waardoor er sprake zal zijn van maatwerk per dorp.

7.3 Speerpunten per dorp

In deze paragraaf is uitgewerkt welke vraagstukken er zijn op het gebied van de maatschappelijke accommodaties. Op basis van de analyse zien wij ook clusterkansen. Deze zijn benoemd. Ze kunnen worden gezien als inspiratie bij het voeren van overleggen.

Clusterkansen bespreken

De beleidskaders zet in op het stimuleren van clustering van accommodaties. Dit thema kan op de agenda van de dorpsoverleggen worden geplaatst. Vanuit de analyse zien wij een aantal clusterkansen die zijn verwerkt in deze paragraaf. Het zijn geen concrete voorstellen, maar kansen die verder onderzocht kunnen worden.

7.3.1 Montfort

In Montfort spelen de volgende ontwikkelingen:

- De basisschool wordt binnen 4 jaar vernieuwd;
- Onderzocht wordt of de sporthal kan worden vervangen door een gymzaal/sportzaal;
- Het in 2016 ingezette traject voor het privatiseren van de tennisvereniging is nog niet afgerond. De vereniging heeft nog geen financieel sluitend plan. De vereniging wil de clubaccommodatie eventueel breder inzetten (inrichten als multifunctionele accommodatie);
- Er is onzekerheid over de termijn waarop de accommodatie 'onder de kerk' nog kan worden gebruikt door Stichting Algemeen Jeugdwerk Montfort. In deze accommodatie zitten veel medegebruikers;
- De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

Clusterkansen sportpark Montfort

Op het sportpark is er overcapaciteit aan voetbalvelden, wat ruimte biedt voor het clusteren van functies. De clubaccommodatie van de voetbalvereniging zou een multifunctionele accommodatie kunnen worden waar naast de voetbalvereniging ook de tennisvereniging gebruik van kan maken (kostenbesparing voor beide verenigingen). De tennisvereniging kan ook gebruik blijven maken van de eigen accommodatie en het gebruik (verder) verbreden. Mogelijk kan ook het jeugdwerk (1 avond per week) worden ingepast. De accommodatie grenst aan een speelveld met skatebaan, zo is er voor jeugd- en jongeren een combinatie van binnen- en buitenvoorzieningen. De medegebruikers van 'onder de kerk' worden zoveel mogelijk ingepast in het dorpshuis.

Een nieuwe gymzaal/sportzaal kan worden aangehaakt bij de nieuwbouw van de school, maar aanhaken bij de huidige voetbalaccommodatie (dit is alleen ruimtelijk inpasbaar bij verval van 1 van de huidige tennisbanen). Zo kan aan de gebruikers

van de gymzaal ook een kantinefunctie worden geboden, wat ook een pré is bij inpassing van carnavalsactiviteiten in de gymzaal/sportzaal (nu in de sporthal). Bij deze optie kunnen het traject van de nieuwbouw van de school en de gymzaal/sportzaal van elkaar worden losgekoppeld wat mogelijk ruimtelijke voordelen biedt. De gymzaal/sportzaal kan dan eventueel eerder worden gerealiseerd dan de nieuwbouw van de school. De medegebruikers van 'onder de kerk' kunnen in principe nu al overstappen naar het dorpshuis.

7.3.2 Sint Odiliënberg

In Sint Odiliënberg spelen de volgende ontwikkelingen:

- › Jong Nederland heeft bij groei gebruik aan ruimte. Uitvoering van urgent groot onderhoud is een punt van zorg;
- › De handboogvereniging heeft een beperkt aantal leden waardoor behoud van een eigen accommodatie moeilijk wordt;
- › Voor fanfare Sint Wiro ('t Reutje) is urgent groot onderhoud (dak) punt van zorg. De vereniging pleit voor behoud van de accommodatie in relatie tot de leefbaarheid van buurtschap 't Reutje;
- › Stichting Buurthuis Lerop wenst behoud van de accommodatie voor borging leefbaarheid;
- › De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

Clusterkansen accommodatie fanfare 't Reutje

De fanfare wil graag haar accommodatie hier behouden en deze mede inzetten voor diverse activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid in 't Reutje. Behoud van de accommodatie vormt een zware last voor de fanfare. Investerings in het dak zijn urgent. 't Reutje hoort bij Sint Odiliënberg, maar ligt tussen Sint Odiliënberg en Posterholt. Versterking van de accommodatie door gebruik uit deze kernen kan worden onderzocht. Vanuit de primaire functie van het gebouw (muziek) is een combinatie met verenigingen die ook muziek beoefenen een passende optie. De schutterijen uit Posterholt en Sint Odiliënberg zijn beiden kleinere verenigingen (circa 40 leden) met een muziekafdeling (bij Sint Odiliënberg is de muziekafdeling in oprichting). Een andere partner die zou kunnen aanhaken is de handboogvereniging. De vereniging heeft een beperkt aantal leden afkomstig uit de kernen Montfort, Sint Odiliënberg en Posterholt. Bij het wegvallen van de accommodatie vervalt er ook een locatie in het dorp (Sint Odiliënberg) voor evenementen met een podiumfunctie (o.a. carnaval) waarvoor de Roerparel te laag is. Uitwijken naar de sporthal geeft bij een hogere bezetting van de sporthal (bij teruggang van 3 naar 2 sporthallen) mogelijk meer frictie met het sportgebruik en is tevens kostbaarder en meer arbeidsintensief. Onderzocht kan worden of voor het verbreden van de functie van het gebouw een bijdrage kan worden verkregen uit fondsen (leefbaarheid Provincie of Vereniging Kleine Kernen).

7.3.3 Posterholt

In Posterholt spelen de volgende ontwikkelingen:

- › De tennisvereniging is recent opgeheven en de locatie (gemeentelijk eigendom) is hierdoor vrijgevallen;
- › Het KA-huis verkeert in slechte staat;
- › Oké Roerdalen moet vanwege de sloop van de huidige basisschool verhuizen naar een nieuwe locatie;
- › De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

Bepalen toekomst KA-Huis

Het is van belang dat er duidelijkheid komt over de toekomst van het KA-Huis als jeugd- en jongerenaccommodatie. Op grond van de beleidskaders is een grondige renovatie of vervangende nieuwbouw niet de eerste keuze. In de participatiebijeenkomst is onderzoek voor aanhaking bij dorpshuis De Beuk of de nieuwe basisschool naar voren gebracht. Voorgesteld wordt deze opties in overleg met de besturen van het KA-Huis, De Beuk en de basisschool te verkennen. De huidige locatie biedt het voordeel van een buitenruimte met eigen opslag (materialen voor de kampen). Voor deze functie kan inpassing op het sportpark worden onderzocht (zie clusterkansen sportpark Posterholt).

Een andere optie zou kunnen zijn om het nog te ontwikkelen Mensontwikkelbedrijf (MOB) te integreren in het KA-Huis. Deze verbreding van het gebruik biedt wellicht mogelijkheden om wel te investeren in renovatie of nieuwbouw. Het KA-Huis is door de gemeente in 1984 gekocht van de parochie. Hierin zijn afspraken vastgelegd over het functie van de accommodatie. Dit is punt van aandacht bij de toekomstige (her)ontwikkeling van het KA-Huis.

Clusterkansen sportpark Posterholt

Op dit sportpark is ruimte voor het inpassen van andere sportfuncties. Daarnaast zou dit ook een geschikte locatie kunnen zijn voor jeugd- en jongeren. Zoals al aangegeven onder het kopje 'bepalen toekomst KA-Huis' biedt het sportpark ruimte om de buitenactiviteiten van het jeugdwerk op het sportpark te huisvesten inclusief de realisatie van de benodigde eigen opslagruimte. Voor functies als toilet en kantine kan medegebruik worden gemaakt van de faciliteiten van de voetbalvereniging. Het ervaren gebrek aan parkeerruimte bij de voetbalvereniging is hierbij punt van aandacht.

7.3.4 Vlodrop

In Vlodrop spelen de volgende ontwikkelingen:

- De fanfare heeft behoefte aan renovatie en verduurzaming van de accommodatie;
- De nieuwe MFA met basisschool, sportzaal en foyer is vanaf 1 juli operationeel;
- De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

7.3.5 Herkenbosch

In Herkenbosch spelen de volgende ontwikkelingen:

- De tennisvereniging en de voetbalvereniging onderzoeken een samenwerking;
- Jeugdsoos Amicale wil groot onderhoud plegen, maar wil eerst uitsluitel over gemeentelijke bijdrage voor uitbreiding van de zaal in relatie tot inpassing activiteiten carnaval (geen tent meer nodig);
- De schutterij wil de accommodatie uitbreiden met opslagruimte maar ervaart wel knelpunten bij de verduurzaming van de accommodatie en de exploitatie;
- De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

Clusterkansen sportpark Herkenbosch

Dit sportpark biedt volop ruimte. Er is al een verkenning tussen de voetbal- en de tennisvereniging om samen te gaan werken op deze locatie. De tennislocatie wordt hierdoor betere bereikbaar voor de jeugd. De clubaccommodatie van de voetbalvereniging kan mede worden ingezet voor de tennisvereniging. Verkenning van een verdere clustering van tennis op deze locatie is de moeite waard. Door het aanhaken van de vereniging uit Melick kan de baancapaciteit worden geoptimaliseerd (samen minder banen nodig). Een grotere vereniging brengt ook de jeugdtennissers samen en biedt wellicht ook voldoende financieel draagvlak voor het overdekken van enkele banen in de winterperiode. Mogelijk biedt dit ook een oplossing voor het knelpunt van de carnavalsvereniging, die nu jaarlijks een tent moet opbouwen bij De Harch / Amicale. Tot slot kan het aanhaken van de schutterij uit Herkenbosch worden onderzocht. Dit is een grote vereniging, maar deze ervaart knelpunten met het verduurzamen van de huidige accommodatie en heeft behoefte aan de realisatie van extra opslagruimte. Ook heeft deze vereniging aangegeven dat de exploitatie steeds moeilijker wordt. Een verhuizing naar het sportpark met een gezamenlijk gebruik biedt mogelijk een duurzame oplossing.

7.3.6 Melick

In Melick spelen de volgende ontwikkelingen:

- Feel Fit Center Melick heeft behoefte aan kleinere ruimtes voor de verhuur;
- De maatschappelijke activiteiten worden in verschillende accommodaties uitgevoerd; het dorps huis (in het Feel Fit Centre) is niet altijd geschikt / beschikbaar;
- Harmonie Concordia wil erkenning voor de bredere rol van de accommodaties (Aad Raodhoses en Aaj Bieb) voor het dorp;
- De behoefte aan passende voorzieningen voor jongeren moet worden ingevuld.

Synergie tussen Harmonie Concordia en Feel Fit Center

De accommodaties van Harmonie Concordia lenen zich uitstekend voor medegebruik door andere verenigingen / organisaties. De vereniging vangt wel eens activiteiten op die niet kunnen worden geplaatst in het Feel Fit Center dat het predicaat dorps huis heeft. De mogelijkheid voor synergie tussen beide partijen kan worden onderzocht.

7.4 Uitvoering

Vanaf 2026 kunnen de benoemde richtingen verder worden uitgewerkt in samenspraak met de stakeholders. Waar dit financiële consequenties heeft voor de gemeente, die niet kunnen worden gedekt binnen de reguliere begroting, dan wordt dit voor besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Afbeelding 3: schutterij Herkenbosch

Bijlage 1 Inventarisatie bestaande situatie

In deze bijlage is een gedetailleerd verslag van de uitgevoerde inventarisatie van de huidige situatie van de maatschappelijke accommodaties uitgewerkt. In hoofdstuk 2 is dit samengevat op hoofdlijnen. Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. Overzicht accommodaties
2. Het eigendom
3. De spreiding
4. Bezettingsanalyse voor de accommodaties waarvoor dit relevant is
5. De verdeling van de verantwoordelijkheid voor het groot onderhoud
6. De (multi)functionaliteit en kwaliteit van de accommodaties
7. Exploitatie en financiën

De informatie die is verkregen via het participatieproces is verwerkt in deze inventarisatie.

Overzicht accommodaties

De ontwikkeling van maatschappelijke accommodatiebeleid is gestart met het afbakenen van de scope van het accommodatiebestand waarop het beleid betrekking heeft. Het gaat om alle maatschappelijke accommodaties op het gebied van sport, welzijn, jongeren en cultuur. Het is hierbij niet van belang of de gemeente wel of geen eigenaar is. Ook is het niet van belang of er sprake is van een financiële relatie tussen de gemeente Roerdalen en de eigenaar/exploitant/hoofdhuurder op het gebied van het exploiteren van de accommodatie. Concreet gaat het om de accommodaties in tabel 1:

Binnensport	Jeugd- en jongeren	Schutterijen
Sporthal De Roerparel (SO)	KA-Huis (PO)	Sint Urbanus (MF)
Sporthal De Wieë (PO)	Jeugdsoos Amicale (HB)	Prins Hendrik (SO)
Sporthal De Koeweide (MF)	Jong Nederland Herkenbosch (HB)	Sint Sebastianus (HB)
Sporthal Feel Fit Center (ML)	Jong Nederland Sint Odiliënberg (SO)	Sint Andreas (ML)
Zwembad Feel Fit Center (ML)	Jeugdwerk Montfort (MF)	Sint Mathias en Cornelius (PO)
Sportzaal Vlodrop (VL)		
Gymzaal Herkenbosch (HB)		
Handboogver. De Roerboog (SO)		
Buitensport	Dorpshuizen	Overige (verenigings)accommodaties
Voetbalpark SNA (MF)	MFC De Roerparel (SO)	Buurthuis Leropperhof (SO)
Voetbalpark Oranje-Blauw (PO)	CC De Beuk (PO)	Fanfarezaal Sint Wiro 't Reutje (SO)
Voetbalpark FC Roerdalen (ML)	Dorpshuis De Harch (HB)	Aad Raodhoes Harmonie Concordia (ML)
Voetbalpark SVH '39 (HB)	Dorpshuis Mofert (MF)	Aaj Bieb Harmonie Concordia (ML)
Tennispark LTC Montfort (MF)	Dorpshuis De Blokhut (VL)	Fanfarezaal Wilhelmina (VL)
Tennispark LTC Berg (SO)	Dorpshuis Melick (ML)	Voorm. Groene Kruisgebouw (PO)
Tennispark POTEK (PO)		Foyer Vlodrop (VL)
Tennispark LTV Melick (ML)		
Tennispark LTV Herkenbosch (HB)		
Tennispark Vlodrop (VL)		
Zwembad 't Ploensbad (VL)		
Zwembad 't Sweeltje (MF)		
Jeu de boulesaccommodatie (PO)		

Tabel 1: overzicht betrokken maatschappelijke accommodaties

De letters achter elke accommodatie verwijzen naar de kern waarin de accommodatie ligt:

- HB = Herkenbosch, ML = Melick, MF = Montfort, PO = Posterholt, SO = Sint Odiliënberg, VL = Vlodrop

Gecombineerde voorzieningen

- › Sporthal De Roerparel maakt onderdeel uit van MFC De Roerparel;
- › Sporthal en zwembad Feel Fit Center en dorps huis Melick zijn één accommodatie, het voormalige Apollocomplex;
- › Sportzaal Vlodrop en Foyer Vlodrop maken onderdeel uit van de in 2025 gereed gekomen nieuwe MFA in Vlodrop, waar ook een nieuwe basisschool in Vlodrop onderdeel van uitmaakt. Zwembad 't Ploensjbad ligt direct naast de MFA en de kassavoorziening van het zwembad is geïntegreerd in de MFA.

Ontwikkelingen

- › In 2024 zijn de fanfares uit Sint Odiliënberg en Posterholt samengegaan in een nieuwe muziekvereniging Musica Rura. Deze vereniging maakt gebruik van het dorps huis in Posterholt. De accommodatie van de voormalige fanfare uit Sint Odiliënberg is hierdoor vervallen en niet opgenomen in tabel 2.1;
- › Tennisvereniging POTEK (PO) heeft zich in het voorjaar van 2025 opgeheven. De accommodatie staat leeg en is in eigendom van de gemeente Roerdalen;
- › In de sporthal van het Feel Fit Center worden 2 padelbanen gerealiseerd. Er resteert 1/3 deel van de hal (vergelijkbaar met maat ruime gymzaal) voor inpassing van het bewegingsonderwijs van de basisschool in Melick en sportverenigingen;
- › Dorps huis De Blokhut wil de zolderruimte opnieuw inrichten als plek voor jongeren. Ook kan de jeugd gebruik maken van het sportveldje dat De Blokhut buiten heeft aangelegd.

Eigendom

Gemeentelijk eigendom

Een deel van de accommodaties is in eigendom bij de gemeente Roerdalen. Deze zijn weergegeven in tabel 2.

Binnensport	Buitensport	Overige accommodaties
Sporthal De Roerparel (SO)	Voetbalpark SNA (MF)	MFC De Roerparel (SO)
Sporthal De Wieë (PO)	Voetbalpark Oranje-Blauw (PO)	CC De Beuk (PO)
Sporthal De Koeweide (MF)	Voetbalpark FC Roerdalen (ML)	KA-Huis (PO)
Sportzaal Vlodrop (VL)	Voetbalpark SVH '39 (HB)	Foyer MFA Vlodrop (VL)
Gymzaal Herkenbosch (HB)	Tennispark LTC Montfort (MF)	
	Tennispark POTEK (PO)	
	Jeu de boulesaccommodatie (PO)	
	Zwembad 't Sweeltje (MF)	
	Zwembad 't Ploensjbad (VL)	

Tabel 2: accommodaties in eigendom van de gemeente

Op de voetbal- en tennisparken die eigendom zijn van de gemeente zijn ook de opstallen in gemeentelijk eigendom. De tennisparken in Montfort en Posterholt zijn in 2016 aan de verenigingen in gebruik gegeven. Dit als tussenstap om te komen tot eigendomsoverdracht aan de verenigingen (privatisering). In Posterholt is dit niet haalbaar gebleken en is de vereniging inmiddels opgeheven. De vereniging in Montfort werkt nog aan een plan om te komen tot privatisering.

Eigendom overige accommodaties

- › De overige accommodaties zijn in eigendom bij de verenigingen en stichtingen die de accommodaties gebruiken of exploiteren. Alleen Stichting Activiteiten Jeugdwerk Montfort huurt de accommodatie van het parochiebestuur van de kerk. De accommodatie is onderdeel van het kerkgebouw en staat bekend als 'onder de kerk'.
- › Bij handboogvereniging De Roerboog is de grond eigendom van de gemeente (recht van opstal verleend aan vereniging);
- › In de afgelopen 10 jaar zijn de volgende accommodaties door de gemeente verkocht:
 - › Tennispark Sint Odiliënberg aan de tennisvereniging (2016);
 - › Sportcentrum (met sporthal, zwembad en zalen) in Melick aan Laco (2018), Laco is inmiddels overgenomen door Sportfondsen. De accommodatie heeft nu de naam Feel Fit Center Roerdalen;
 - › De accommodatie van Jong Nederland Herkenbosch is verkocht aan Jong Nederland Herkenbosch (2020).

Spreiding

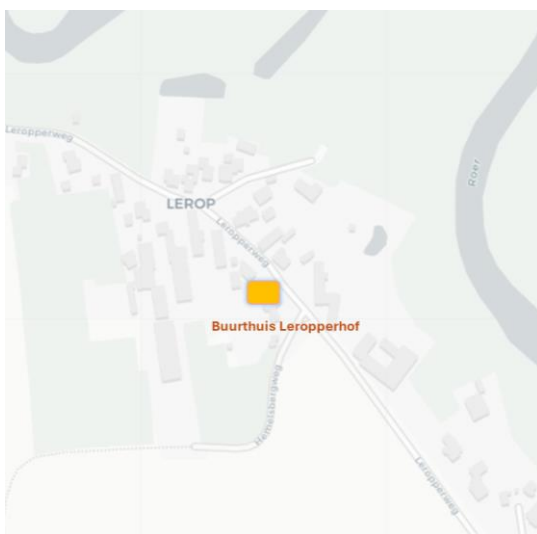
In elke kern is een dorps huis en een binnensportaccommodatie. Van de overige accommodaties zijn tennis (5), schutterijen (5), voetbal (4) en jeugdwerk (4) het best vertegenwoordigd. In 3 kernen zijn er muziekverenigingen (harmonie of fanfare) met een eigen accommodatie. In de andere kernen maken muziekverenigingen gebruik van de dorps huizen. Enkele punten die opvallen in de spreiding zijn:

- De voorzieningen per kern liggen gespreid over de kern en er is maar in beperkte mate sprake van clustering van voorzieningen;
- In Sint Odiliënberg bevinden alle accommodaties zich wel dicht bij elkaar aan de zuidkant van het dorp;
- Een aantal voorzieningen ligt ver buiten de dorpskernen: Schutterij Prins Hendrik (SO), Tennisvereniging LTV Herkenbosch (HB) en Zwembad 't Sweetsje (MF).

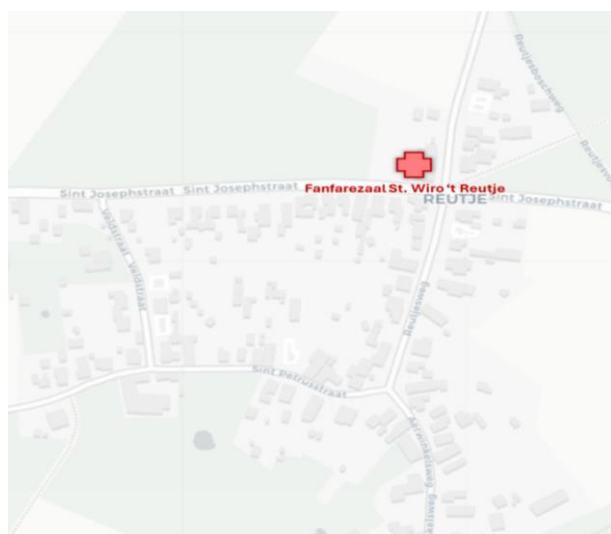
In onderstaande kaartjes 1 t/m 3 zijn de voorzieningen in Sint Odiliënberg weergegeven. De kaartjes van de andere kernen zijn elders in dit hoofdstuk opgenomen.

Kaartje 1: accommodaties Sint Odiliënberg

Kaartje 2: accommodaties Lerop (Sint Odiliënberg)

Kaartje 3: accommodaties 't Reutje (Sint Odiliënberg)

Gebruik en bezetting

Aard van het gebruik

Het werkelijke gebruik van de maatschappelijke accommodaties in de gemeente Roerdalen sluit goed aan bij de primaire functie van de accommodaties:

- De sportaccommodaties worden gebruikt voor het beoefenen van sport door de vaste georganiseerde gebruikers van de accommodaties (scholen, sportverenigingen en andere sportgroepen);
 - In de sporthallen is er ook gebruik door verenigingen van buiten de gemeente. Dit is o.a. volleybalvereniging Limax uit Linne en hockeyvereniging Concordia uit Roermond;
 - De sporthallen worden ook ingezet voor andere activiteiten zoals carnavalsactiviteiten, evenementen, concerten, kindervakantiewerk en activiteiten van buurtverenigingen;
- Bij de zwembaden vormen juist de individuele inwoners van Roerdalen de primaire doelgroep;
- De dorpshuizen worden gebruikt door verschillende verenigingen en/ organisaties voor ontmoeting, sociaal-culturele activiteiten en bijeenkomsten. Daarnaast zijn er in enkele van deze accommodaties 1 of meerdere ruimtes verhuurd aan één gebruiker (verder toegelicht in paragraaf 2.4.2);
- Het voormalige Groene Kruisgebouw richt zich primair op het permanent verhuren van ruimtes voor dienstverleners in de zorg (o.a. wijkzorg, psycholoog en logopedist). Daarnaast worden een aantal ruimtes verhuurd aan diverse gebruikers (multifunctionele ruimtes). Hier maken dagelijks het Eetpunt en de Huiskamer Plus gebruik van en wekelijks de Voedselbank, de seniorenvereniging, de Groene Kruisvereniging en een yogagroep;
- In dorpshuis Montfort is ook een 'Huiskamer Plus voor ouderen' ingepast;
- De verenigingsaccommodaties zijn in te delen in tennisaccommodaties, accommodaties van schutterijen, jeugdaccommodaties, accommodaties van muziekverenigingen en een buurthuis (Lerop). Ook deze accommodaties worden primair ingezet voor de eigen reguliere verenigingsactiviteiten.

Medegebruik

In veel verenigingsaccommodaties (1 hoofdgebruiker), is er wel sprake van structureel medegebruik. Het gaat om de volgende organisaties / activiteiten:

Voetbalvereniging SNA	Lopersgroep, schutterij, trommelkorps, AJM (kindervakantiewerk), de basisschool
Voetbalvereniging Oranje Blauw	Handbalvereniging, volleybalvereniging, lopersgroep, buurtvereniging, Happy Fit
Voetbalvereniging SVH '39	EBHO-vereniging, schutterij, kindervakantiewerk, activiteiten voor ouderen
Tennisvereniging Montfort	Samenspel Montfort
Schutterij Sint Andreas	Schietvereniging
Harmonie Concordia Melick	Seniorenorkest, 2 zangkoren, gitaardocent, Mediacrum (activiteiten voor ouderen), Korenkring Limburg, bibliotheekfunctie
Fanfare Sint Wiro	Muziekband, carnavalsvereniging, Zonnebloem, vergaderingen, koffietafels, evenementen (Kennedymars en Silvesterloop), activiteiten fanfare voor inwoners uit 't Reutje (buurthuisfunctie).
Fanfare Wilhelmina	Kerkelijk zangkoor, jachthoornblazers, yogagroep, Ensemble Tutti, Senatoren Beerbök, schoolorkest, Roerklankorkest.
Leropperhof	Molenaarsclub
KA-Huis	Stichting PSW, Thomashuis Posterholt, vergaderingen diverse verenigingen, carnavalsvereniging, basisschool, diverse evenementen (o.a. Muziekfestival Postert Laef!)
Jeugdsoos Amicale	Doale-Eier, Joekskapel '5 veur 12', Doale-Kids, fiets 4-daagse, gemeentelijke evenementen, party werkgroep voor jeugd activiteiten, werkgroep kindermiddag, activiteiten van diverse verenigingen uit Herkenbosch
Jeugdwerk Montfort (onder de kerk)	Volksdansgroep, countrydansgroep, handwerkgroep, EHBO-vereniging, vrouwenvereniging, Zonnebloem, yogagroep.
Jong Nederland Herkenbosch	Jeugdverenigingen uit andere gemeenten (verblijf)

Tabel 3: Medegebruik accommodaties met 1 hoofdgebruiker

Bezetting binnensportaccommodaties

Op basis van twee representatieve weken (december en april) is het gebruik van de binnensportaccommodaties in Roeralen in kaart gebracht. December staat voor het winterseizoen (hoogseizoen), april voor het zomerseizoen (laagseizoen). De analyse is gebaseerd op het werkelijke gebruik in deze weken. Doordeweeks is het gebruik vrij constant; in het weekend is er meer variatie. Incidentele activiteiten zoals toernooien zijn buiten beschouwing gelaten. Voor de analyse is de dag als volgt ingedeeld:

Maandag t/m vrijdag:

- 08:30–15:30: onderwijs (max. 7 uur)
- 15:30–18:00: naschoolse activiteiten (max. 2,5 uur)
- 18:00–23:00: sportverenigingen (max. 5 uur)

Zaterdag en zondag:

- 9:00–21:00: (max. 12 uur)

Bezettingsgraden zijn berekend op basis van het aantal gebruikte uren ten opzichte van het maximaal beschikbare aantal uren. Bij accommodaties met meerdere zaaldelen is gerekend in zaaldeeluren (bijv. 1 uur in 1/3 zaal = 0,33 uur). De kleuren in de overzichten geven de bezettingswaardering weer op basis van landelijke referenties, waarbij:

- Groen staat voor een goede bezetting (65% of meer);
- Oranje staat voor een redelijke bezetting (41%-65%);
- Rood staat voor een minimale tot beperkte bezetting (40% of minder).

Winterseizoen					
Binnensportaccommodatie	maandag-vrijdag			zaterdag	zondag
	08:30-16:00	16:00-18:00	18:00-23:00	09:00-21:00	09:00-21:00
Sporthal De Roerparel	26%	27%	57%	33%	67%
Sporthal de Koeweide	33%	53%	74%	0%	28%
Sporthal De Wiee	35%	20%	76%	39%	58%
Sporthal Feel Fit Center Roerdalen	40%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Herkenbosch	100%	3%	31%	0%	0%
gemiddeld:	47%	21%	47%	14%	31%

Tabel 2.4. Bezetting binnensportaccommodaties winterseizoen

Zomerseizoen					
Binnensportaccommodatie	maandag-vrijdag			zaterdag	zondag
	08:30-16:00	16:00-18:00	18:00-23:00	09:00-21:00	09:00-21:00
Sporthal De Roerparel	26%	27%	57%	33%	67%
Sporthal de Koeweide	33%	13%	50%	0%	28%
Sporthal De Wiee	35%	20%	76%	39%	58%
Sporthal Feel Fit Center Roerdalen	40%	0%	0%	0%	0%
Gymzaal Herkenbosch	100%	3%	31%	0%	0%

Tabel 5. Bezetting binnensportaccommodaties zomerseizoen

De tabellen laten het volgende zien:

- De bezetting tussen 8.30 en 18.00 uur is in bijna alle accommodaties beperkt;
- In de avonden zijn de 3 gemeentelijke sporthallen redelijk tot goed bezet;
- Een deel van het gebruik is van verenigingen van buiten Roerdalen. Dit zijn in ieder geval volleybalvereniging Limax uit Linne (5 trainingsuren in de avond + 5 uur competitie in weekend) en hockeyvereniging Concordia uit Roermond (9 trainingsuren per week in de winter) en zaalvoetbalgroep De Kareltjes uit Roermond (1,25 uur per week).
- De hogere winterbezetting in sporthal De Koeweide hangt samen met het gebruik van hockeyvereniging Concordia.

- In het weekend is er ook nog veel ruimte voor gebruik. Alleen de zondag in de Roerparel scoort dan goed. Hier dient wel de kanttekening te worden geplaatst dat deze bezetting goed maar 10 weken per jaar wordt behaald. Buiten deze weken is de bezetting laag;
- Het gebruik van de nieuwe sportzaal in Vlodrop is nog niet bekend. Op dit moment is bekend dat buiten de basisschool, 4 uur gebruik dat nu in andere accommodaties is geplaatst (gebruik uit oude sporthal Vlodrop) straks terug gaat naar de nieuwe sportzaal;

In totaal hebben de binnensportaccommodaties samen 37 vaste gebruikers (buiten de 6 basisscholen). Omdat elke kern 1 accommodatie heeft worden in de sporthallen 'sporthalgebruik' en 'gymzaalgebruik' gecombineerd. Dit belemmert een efficiënt gebruik van de hal en belemmert het vullen van de vrije ruimtes. Er zijn enkele gebruikers die wat meer uren gebruik willen maken, maar dat kan nu niet worden ingepast.

Bezetting buitensportaccommodaties

Met betrekking tot de buitensporten beschikt de gemeente Roerdalen over vier voetbalverenigingen op vier afzonderlijke sportcomplexen. Daarnaast zijn er binnen de gemeentegrenzen 5 tennisverenigingen in 5 verschillende kernen actief.

Voetbal

In tabel 6 is de benodigde capaciteit aan wedstrijd- en trainingsvelden uitgewerkt op basis van de richtlijnen van de KNVB. Voor de wedstrijden is de capaciteit uitgedrukt in een aantal velden, dat nodig is op de drukste speeldag (in de regel de zaterdag). De benodigde trainingscapaciteit is uitgedrukt in uren. Hierin is een bandbreedte aangegeven. Het hoogste getal is de richtlijn van de KNVB (700 per jaar / 17,5 uur per week). Het laagste getal is een correctie die wij hebben toegepast bij natuurgrasvelden (550 uur per jaar / 13,75 uur per week) omdat op veel locaties in de praktijk blijkt dat een bespeling van 700 uur een te hoge belasting is.

Vereniging	Capaciteit wedstrijdvelden			Capaciteit trainingsvelden (uren)	
	beschikbaar	nodig	Nodig afgerond	beschikbaar	nodig
SNA (MF)	2	0,77	1	1.155 - 1.230	525
Oranje-Blauw (PO)	2	0,72	1	1.100 - 1.400	619
FC Roerdalen (ML)	2	2,00	2	1.100 - 1.400	1.067
SVH '39 (HB)	2	1,32	2	1.100 - 1.400	754

Tabel 6: capaciteitsanalyse voetbalvelden

De tabel laat het volgende zien:

- Alle verenigingen beschikken over voldoende wedstrijdvelden en voldoende trainingscapaciteit volgens de richtlijn van de bond en correctie die is toegepast door Synarchis;
- FC Roerdalen heeft net genoeg wedstrijdvelden. Groei van het aantal teams op zaterdag zal een knelpunt geven. De vereniging beschikt wel nog over een klein extra veld dat kan worden ingezet voor wedstrijden van de jongste jeugd ((tot 7 jaar). Dit biedt enige extra ruimte die niet is opgenomen in de tabel;
- SNA en Oranje-Blauw hebben beiden een overschot van 1 wedstrijdveld. De verenigingen gebruiken deze velden wel omdat zij ervoor kiezen de thuiswedstrijden van alle teams zoveel mogelijk te clusteren. Er wordt dus om de week door alle teams 'uit' gespeeld en om de week 'thuis'. De richtlijn gaat ervan uit dat wekelijks 50% van de teams 'uit' speelt en 50% van de teams 'thuis'. De gemeente beschouwt deze velden wel als overcapaciteit en pleegt hier geen vervangingsonderhoud op;
- Alle verenigingen hebben voldoende trainingscapaciteit. Bij SNA, Oranje-Blauw is SVH '39 is deze erg ruim. Bij FC Roerdalen zit er maar beperkte 'restruimte'. Bij eventuele groei kan kunstgras worden ingezet om de capaciteit te vergroten.

Tennis

De richtlijn van de tennisbond gaat uit van een maximaal aantal spelers per baan. Bij met name gebruik in de avond is dit 50. Bij gebruik overdag en in de avond 70 en bij verlichte banen 70 – 90 spelers per baan. De tennisbond overweegt een neerwaartse bijstelling naar 65 – 75 leden per baan. In tabel 2.5 is het aantal leden per baan van de tennisverenigingen weergegeven.

Vereniging	Aantal banen	Leden per baan
LTC Montfort	4	14
LTC Berg	4	44
LTV Herkenbosch	6	22
LTV Melick	7	33
TC Vlodrop	4	14

Tabel 7: aantal leden per baan tennisverenigingen

De tabel laat zien dat er sprake is een laag aantal leden per baan. We spreken dan van een lage baandruk. Naast het aantal leden speelt ook de behoefte aan tijdstippen van gebruik bij de leden en de mate van gebruik voor competitie een rol bij het benodigde aantal banen. Er kan dan bij een lage baandruk op basis van het aantal leden toch behoefte zijn aan behoud van extra banen. In de periode 2010 – 2020 is het aantal leden van tennisverenigingen landelijk sterk gedaald, hierna is het gestabiliseerd. Hoewel er geen gegevens beschikbaar zijn over het aantal leden in 2010 is het aannemelijk dat ook in Roerdalen deze daling heeft plaatsgevonden.

Kaartje 4: accommodaties Vlodrop

Bezetting dorpshuizen

De dorpshuizen hebben allemaal diverse ruimtes die worden verhuurd aan verschillende gebruikers (multifunctionele ruimtes) en ruimtes die worden verhuurd aan één vaste gebruiker. Het aantal ruimtes per dorpshuis is weergegeven in tabel 8.

Accommodatie	Multifunctionele ruimtes	Ruimtes voor 1 gebruiker
MFC De Roerparel	4	1
CC De Beuk	4	3
Dorpshuis De Harch	4	0
Dorpshuis Mofert	3	0
Dorpshuis De Blokhut	3	3
Dorpshuis Melick	3	2

Tabel 8: aantal ruimtes per dorpshuis

Bezetting Multifunctionele ruimtes

- **Frequente gebruikers:** de multifunctionele ruimtes worden gebruikt door verenigingen en andere groepen die periodiek, veelal wekelijks, op een vast tijdstip gebruik maken van een ruimte. Deze groep duiden we aan als 'frequente gebruikers'. De aard van dit gebruik is divers, zoals: zang-, muziek- en dansactiviteiten en vergaderingen.
- **Overige gebruikers:** daarnaast zijn er verenigingen en andere groepen die 1 of enkele keren per jaar gebruik maken van een ruimte. Deze groep duiden we aan met overige gebruikers. Onder deze groep zijn veel activiteiten van bedrijven (vergaderingen, cursussen etc.).

Voor welzijnsaccommodaties zoals dorpshuizen en multifunctionele accommodatie (MFA's) bestaan geen landelijke normen voor het gebruik en de bezetting van ruimten. Dit komt onder meer doordat deze accommodaties sterk verschillen in functies, ruimtelijke indeling, omvang en aard van het gebruik. Om toch een oordeel te kunnen geven over de mate van gebruik, is van beschikbare landelijke gegevens¹ een maatstaf voor 'efficiënt gebruik' afgeleid. Deze gaat uit van het aantal dagdelen per week dat een ruimte wordt gebruikt (maximaal 21, dagelijks ochtend, middag en avond). Een dagdeel waarin minimaal één activiteit plaatsvindt, geldt als een bezet dagdeel, ongeacht de duur van de activiteit (minimaal 1 uur). Bij een dagdelenbezetting van circa 35% is er sprake van een efficiënte bezetting.

In tabel 9 is de bezettingspercentages weergegeven op basis van het aantal dagdelen gebruik per week weergegeven. Hierin is het alleen het frequente gebruik meegenomen dat minimaal in 26 weken plaatsvindt. Voor een breder beeld is er ook een weergave in uren gedaan:

- In de regel 'frequent per week' is het frequente gebruik dat is opgenomen in de bezettingspercentages uitgedrukt in het aantal gebruiksuren van alle ruimtes samen;
- In de regel 'overig per week' is het gemiddelde van alle uren overig gebruik per week opgenomen. Dit is het gebruik dat met een frequente van minder dan 26 x per jaar plaatsvindt. Dit is in hoofdzaak gebruik dan 1 – 6 keer per jaar plaatsvindt (o.a. carnavalsactiviteiten). Deze uren zijn vertaald in een gemiddeld aantal overige uren per week (op basis van 52 weken per jaar). In de praktijk verschilt de omvang van dit gebruik van week tot week.

	De Roerparel	De Beuk	De Harch	Mofert	Melick	De Blokhut
Grote zaal	38%	14%	43%	38%	43%	52%
Ruimte 2	43%	10%	14%	38%	19%	29%
Ruimte 3	14%	29%	10%	14%	5%	24%
Ruimte 4	67%	10%	10%	nvt	nvt	14%
Uren:						
- frequent per week	68	41	40	59	48	80
- overig per week	3	24	3	6	5	10

Tabel 9: percentage dagdelen bezetting ruimtes dorpshuizen door frequent gebruik

¹ onderzoek door bureau K+V in 2011) en rekenkameronderzoeken in Goirle (2017) en Heusden (2024)

De tabel laat het volgende zien:

- Een deel van de ruimtes wordt maar een beperkte invulling van frequent gebruik;
- In Dorpshuis De Beuk is de bezetting met frequent gebruik relatief beperkt maar het overige gebruik hoog;
- De Blokhut heeft zowel veel uren frequent als overige gebruik. Dit dorps huis trekt het meeste gebruik van buiten de kern.

Permanent verhuurde ruimtes

Bij de ruimtes die worden verhuurd aan vaste gebruikers gaat het zowel om verenigingen, professionele maatschappelijke partners en aanbieders van commerciële activiteiten. In tabel 10 is dit inzichtelijk gemaakt.

De Roerparel	De Beuk	Melick	De Blokhut
GGD	Vluchtelingenwerk	Omroep Roerstreek OR 6 (2)	Stichting Boxing N Gym (2)
	Sociaal Team gemeente (2)		Bibliotheek

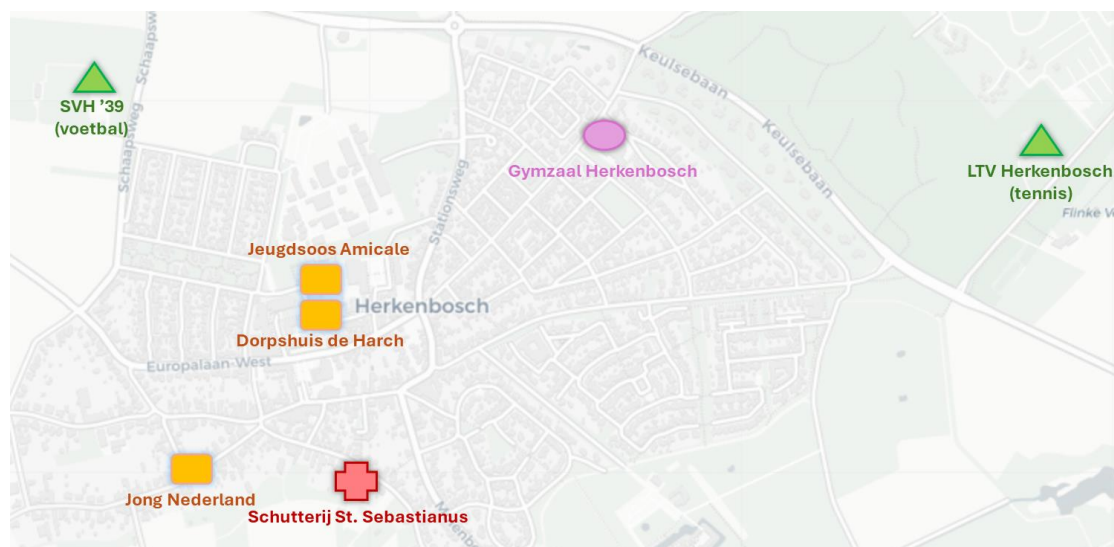
Tabel 10: gebruikers vast verhuurde ruimtes dorps huizen

- In dorps huis De Harch heeft het Sociaal Team van de gemeente ook spreekuren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een van de multifunctionele ruimtes;
- In de dorps huizen De Roerparel, De Beuk en Montfort is ook een bibliotheekfunctie geïntegreerd. Deze zijn allemaal onderdeel van multifunctionele ruimtes waar ook andere activiteiten plaatsvinden. Bij de Roerparel wordt dit als een belemmering van de gebruiksmogelijkheden ervaren;
- In de Blokhut is één van de multifunctionele ruimtes gekoppeld aan de schietbaan van de handboogvereniging. Deze multifunctionele ruimte heeft dus ook een vaste functie voor de handboogvereniging.

Bezetting overige accommodaties

In de overige accommodaties verschilt de mate van vast eigen gebruik per week van 1,5 tot 29 uur:

- Een hoog gebruik (≥ 20 uur per week) ligt bij Harmonie Concordia Melick, Jong Nederland Sint Odiliënberg en Schutterij Herkenbosch;
- Laag gebruik (≤ 8 uur per week) ligt er bij Stichting Algemeen Jeugdwerk Montfort, Fanfare Sint Wiro, schutterij Posterholt, schutterij Sint Odiliënberg en Handboogvereniging De Roerboog;
 - Bij de accommodatie van Stichting Algemeen Werk Montfort is het eigen gebruik met 1 uur per week erg laag. Bij deze accommodatie is er wel een hoog medegebruik van (circa) 14 uur per week.
- Jong Nederland Sint Odiliënberg heeft aangegeven dat er nog maar net genoeg ruimte is in de accommodatie. Bij groei van het aantal leden is er nog een extra activiteitenruimte nodig.
- Het voormalig Groene Kruisgebouw kent door de vele vaste gebruikers een hoge bezetting.

Kaartje 5: accommodaties Herkenbosch

Verantwoordelijkheid onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering en bekostiging van het groot onderhoud van de accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente. De uitvoering van het groot onderhoud van de gemeentelijke accommodaties gebeurt op basis van Meerjaren Onderhoudsplannen (MOP's). Voor de accommodaties die geen gemeentelijk eigendom zijn, zijn de eigenaren / exploitanten volledig zelf verantwoordelijk voor het onderhoud. De gemeente verstrekt hier ook geen bijdragen voor.

De gemeente legt deels de verantwoordelijkheid van de uitvoering en bekostiging van het groot onderhoud van gemeentelijke accommodaties door naar de exploitanten / gebruikers:

- De exploitanten van de 2 gemeentelijke dorpshuizen De Beuk en De Roerparel zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering én bekostiging van het groot onderhoud. De gemeente verstrekt wel een exploitatievergoeding (zie toelichting in paragraaf 7);
- Voor de 4 voetbalaccommodaties is het dagelijks en jaarlijks onderhoud van de velden doorgelegd naar de verenigingen. Het vervangingsonderhoud voor de velden (renovaties) ligt bij de gemeente. Voor de opstallen zijn de verenigingen verantwoordelijk voor het gebruikersonderhoud (huurderonderhoud), maar in de praktijk spelen zij ook regelmatig een rol in de uitvoering van het groot onderhoud (eigenarenonderhoud). Dit gebeurt in onderling overleg. De verenigingen ontvangen een vergoeding voor beheer en exploitatie van de velden en opstallen (zie toelichting in paragraaf 7);
- Voor tennispark Montfort is de uitvoering en bekostiging van het onderhoud van de velden en banen volledig doorgelegd naar de vereniging, vooruitlopend op de doelstelling de accommodatie te privatiseren;
- Bij de sporthallen is de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren en bekostigen van het groot onderhoud. In de praktijk spelen de exploitanten ook regelmatig een rol in de uitvoering van het groot onderhoud.

(Multi)functionaliteit en kwaliteit

(Multi)functionaliteit

De functionaliteit van de accommodaties sluit over het algemeen goed aan bij de gebruiksbehoefte. De binnensportaccommodaties en de dorpshuizen kennen de meeste gebruikers. De ruimtes zijn over het algemeen voldoende geschikt voor de verschillende activiteiten die er plaatsvinden. De sporthallen hebben alle 3 een volwaardige maatvoering voor het spelen van wedstrijden van de meeste zaalsporten. Door de scheidingswanden is ook gelijktijdig gebruik mogelijk. De sportzaal in Vlodrop ligt qua maat tussen een gymzaal en een sporthal in. De zaal heeft hierdoor meer gebruiksmogelijkheden dan een gymzaal, maar is te klein voor wedstrijden van de 'grote zaalsporten' (voetbal, handbal, hockey en korfbal), maar er kan voor deze takken van sport wel worden getraind. Voor volleybal is de maat ook geschikt voor wedstrijden (1 veld).

Knelpunten (multi)functionaliteit

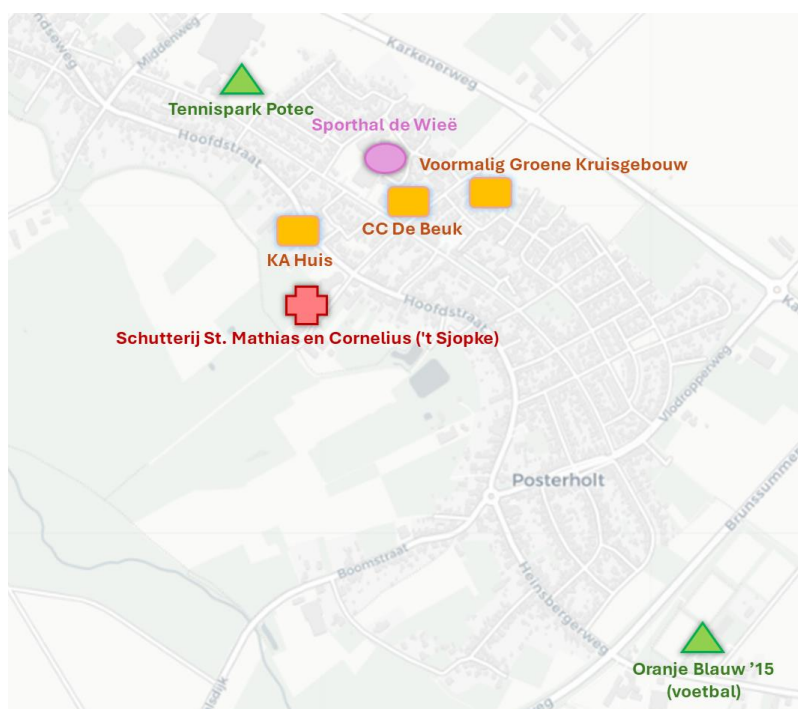
Door de gebruikers en exploitanten zijn enkele knelpunten benoemd met betrekking tot de functionaliteit van de accommodaties:

- Enkele gebruikers van de binnensportaccommodaties geven aan dat er te weinig bergruimte is voor materialen. De exploitant van De Roerparel zou graag de bergruimte uitbreiden;
- De grote zaal van dorpshuis De Roerparel is laag, wat de gebruiksmogelijkheden beperkt. Carnavalsactiviteiten worden daarom ingepast in de sporthal en de zaal van fanfare Sint Wiro in 't Reutje. In dorpshuizen in Montfort en Herkenbosch is de grote zaal te klein voor de carnavalsactiviteiten. In Montfort wordt uitgeweken naar de sporthal en in Herkenbosch wordt een tent opgebouwd;
- In dorpshuis De Roerparel vermindert de ingepaste bibliotheekfunctie in een van de multifunctionele ruimtes de gebruiksmogelijkheden van deze ruimte;
- De exploitanten van dorpshuis De Beuk en het Feel Fit Center ervaren het als nadeel dat er geen kleine ruimtes beschikbaar zijn voor multifunctionele verhuur. De kleine ruimtes zijn in gebruik bij vaste huurders. Idee bij het Feel Fit Centre is om 2 van de 4 kleedlokalen van de sporthal hiervoor om te vormen;
- Bij het Feel Fit Center is de geluidsisolatie tussen de grote zaal en het café is beperkt waardoor gelijktijdig gebruik van beide ruimtes maar in beperkte mate mogelijk is;
- Schutterij Sint Sebastianus heeft behoefte aan extra opslagruimte. Er is nu veel opslag bij leden thuis. Er is een ontwerp gemaakt voor een bijgebouw. Vergunning hiervoor moet nog worden aangevraagd;
- Jong Nederland Sint Odiliënberg heeft bij een verdere groei van het aantal leden en extra ruimte nodig (aanbouw).

Bereikbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid

Ook op deze punten worden een aantal knelpunten benoemd:

- › De voetgangersoversteek bij de accommodatie van Jong Nederland is slecht en tennisvereniging LTC Berg en handboogvereniging De Roerboog geven aan dat het ontbreken van verlichting leidt tot ongewenst bezoek en hierdoor gevoel van onveiligheid. Voetbalvereniging Oranje-Blauw ervaart een gebrek aan parkeercapaciteit;
- › Enkele gebruikers van dorpshuizen in Herkenbosch, Montfort en Vlodrop geven aan dat er weinig parkeercapaciteit is bij het dorpshuis;
- › Bij een deel van de accommodaties zijn er knelpunten in de toegankelijkheid voor mindervaliden; benoemd zijn o.a.:
 - › Bij dorpshuis De Beuk is er geen lift naar de veel gebruikte multifunctionele ruimte (Bovenzaal) op de eerste verdieping;
 - › In de sporthallen De Roerparel en de Wieë zijn de tribunes niet toegankelijk voor mindervaliden;
 - › De accommodatie van Jong Nederland Herkenbosch heeft veel trapjes en opstapjes;
 - › Een aantal verenigingsaccommodaties beschikt niet over een mindervalidentoilet en/of er zijn drempels die de toegankelijkheid belemmeren.

Kaartje 6: accommodaties Posterholt

Kwaliteit

Voor de accommodaties die in gemeentelijk eigendom zijn heeft de gemeente in 2023 nieuwe Meerjaren Onderhoudsplannen (MOP's) laten opstellen. Voor de 2 buitenbaden zijn er in 2025 nieuwe MOP's opgesteld. In de MOP's is de kwaliteit van de gebouwen beoordeeld op basis van de Nederlandse Norm 2767 'Condiëtmeting gebouwde omgeving' met een score-indeling heeft van 1 tot 6. De gemeentelijke accommodaties scoorden bij de opname in 2023 op de onderdelen die in het onderhoud worden onderscheiden grotendeel scores 1 t/m 3 (uitstekend, goed, redelijk) en in beperktere mate scores 4 en 5 (matig en slecht). De accommodaties kunnen met uitvoering van de werkzaamheden die zijn opgenomen in de MOP's in stand worden gehouden. Voor de accommodaties die geen eigendom zijn van de gemeente zijn de eigenaren / exploitanten zelf verantwoordelijk voor het opstellen van onderhoudsplannen. De meeste exploitanten werken niet met MOP's maar hebben wel goed in beeld welk onderhoud wanneer moet worden uitgevoerd.

Knelpunten kwaliteit accommodaties

- Van het KA-huis wordt door de gemeente en de gebruiker beoordeeld dat een algehele renovatie of nieuwbouw vereist is. Vooruitlopend op de besluitvorming over de toekomst van dit gebouw wordt alleen het minimaal benodigde onderhoud gepleegd;
- De eigenaren/exploitanten/huurders geven de volgende knelpunten aan als het gaat om de kwaliteit van de accommodaties:
 - Bij de sporthallen wordt de staat van de installaties van de sporthallen De Roerparel en sporthal De Wieë als onvoldoende beoordeeld. Bij sporthal De Koeweide wordt de bouwkundige staat als onvoldoende beoordeeld;
 - De sporthal in het Feel Fit Center is een erg oude hal en is duur in onderhoud. Het boogdak van de hal beperkt verduurzamingsmogelijkheden;
 - De gebruikers van de sporthallen zijn over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de binnensportaccommodaties. Door enkele gebruikers worden knelpunten benoemd. Deze informatie is gedeeld met de exploitanten;
 - In dorpshuis De Beuk is er sprake van schimmelvorming in de kelder als gevolg van stijging van het grondwater. In de kelder zijn bergruimtes voor de verenigingen. Dit kan onder druk komen te staan;
 - Dorpshuis Montfort kampt met vocht in de onderste delen van de buitenmuren. Door de wijze waarop het gebouw is gerealiseerd is dit niet oplosbaar. De gebruiksmogelijkheden staan hierdoor niet onder druk;
 - Het oude gedeelte van dorpshuis De Harch voldoet niet aan de geluidsnormen en dient te worden geïsoleerd;
 - De accommodatie van fanfare Sint Wiro is erg verouderd. Grootste knelpunt is het dak. Dat is niet geïsoleerd en asbesthoudend en toe aan vervanging;
 - De accommodatie van fanfare Wilhelmina (voormalige gemeenteloods) is wat gedateerd. De vereniging werkt een plan uit voor renovatie waarin naast modernisering ook verduurzaming wordt meegenomen;
 - Bij de accommodatie van Jong Nederland Sint Odiliënberg dienen de buitendeuren, kozijnen en het dak te worden vervangen. Vervanging van het dak is erg urgent, de staat is slecht en tevens asbesthoudend. Bij Jong Nederland Herkenbosch is de staat van de toiletten en de vloer van de kleine zaal slecht.

Verduurzaming

Bij de uitvoering van groot onderhoud van gemeentelijke accommodaties worden maatregelen ter verduurzaming, zoals isolatie meegenomen. Ook zijn op sporthallen al zonnepanelen gelegd. Er zijn geen afspraken gemaakt over het investeren in verduurzaming van gemeentelijk vastgoed door gebruikers / exploitanten. Hieraan is wel behoefte. Sommige voetbalverenigingen hebben bijvoorbeeld zelf geïnvesteerd in zonnepanelen. Hiervoor is achteraf recht van opstal verleend door de gemeente.

Een deel van de stichtingen en verenigingen met accommodaties in eigendom heeft al geïnvesteerd in verduurzaming. Dit zijn onder andere enkele dorpshuizen, Stichting Voormalig Groene Kruisgebouw en Harmonie Concordia Melick. Veel verenigingen hebben de mogelijkheden van verduurzaming onderzocht of gaan hiermee aan de slag.

Exploitatie en Financien

Exploitatie gemeentelijke accommodaties

De exploitatie van de accommodaties in gemeentelijk eigendom wordt verzorgd door beheerstichtingen en verenigingen. De gymzaal in Herkenbosch is hierop een uitzondering. Deze is onderdeel van het schoolgebouw van de basisschool en hiermee juridisch eigendom van het schoolbestuur. De gemeente verzorgt zelf de verhuur van de gymzaal aan verenigingen. Voor de kosten is er een vaste verdeelsleutel overeengekomen met het schoolbestuur.

In tabel 11 zijn de exploitanten van de gemeentelijke accommodaties weergegeven, het type overeenkomst met de gemeente en de duur van de overeenkomsten.

Accommodatie	Exploitant / huurder	Soort overeenkomst	Looptijd overeenkomst
MFC De Roerparel	Stichting De Roerparel Sint Odilienberg	Beheer- en exploitatie per 1-7-2018	onbepaalde tijd
CC De Beuk	Stichting Beheer De Beuk	Beheer- en exploitatie per 1-1-2020	onbepaalde tijd
KA-Huis	Stichting voor Jeugd en Jongeren	Huur	
Sporthal De Wieë	Stichting beheer sporthal De Wieë Posterholt	Beheer per 1-9-2020	onbepaalde tijd
Sporthal De Koeweide	Stichting beheer sporthal De Koeweide	Beheer per 1-1-2017	onbepaalde tijd
Sportzaal + Foyer Modrop			
Voetbalpark Montfort	Voetbalvereniging SNA	Beheer en exploitatie per 1-7-2018	tot 1 juli 2028
Voetbalpark Posterholt	Voetbalvereniging Oranje-Blauw	Beheer en exploitatie per 1-7-2018	tot 1 juli 2028
Voetbalpark Melick	Voetbalvereniging FC Roerdalen	Beheer en exploitatie per 1-7-2018	tot 1 juli 2028
Voetbalpark Herkenbosch	Voetbalvereniging SVH '39	Beheer en exploitatie per 1-7-2018	tot 1 juli 2028
Tennispark Montfort	LTC Montfort	Gebruiksovereenkomst per 1-1-2016	maximaal 5 jaar
Jeu de boulesaccommodatie	Stichting Beheer De Beuk	geen	
Zwembad 't Sweeltje	Stichting 't Sweeltje	Beheer en exploitatie per 2025	
Zwembad 't Ploensjbad	Stichting 't Ploensjbad		

Tabel 11: exploitanten accommodaties in gemeentelijk eigendom

- Bij de tennisvereniging Montfort was het doel om na 2016 binnen 5 jaar te komen tot een privatisering op basis van een haalbaar plan van de vereniging. De vereniging is hier nog mee bezig.
- Voor de buitenzwembaden 't Sweeltje en 't Ploensjbad zijn in de jaren 2023 en 2024 een pilot gedraaid met overdracht aan beheerstichtingen. Op grond hiervan is in 2025 besloten dat 't Sweeltje definitief open blijft en is een beheer- en exploitatieovereenkomst gesloten. Voor 't Ploensjbad is de pilotperiode met een jaar verlengd en wordt eind 2025 een besluit genomen.

Inkomsten voor de gemeente

De gemeente genereert nauwelijks geldelijke inkomsten uit de maatschappelijke accommodaties. Er hoeft door de exploitanten van de gemeentelijke accommodaties geen huur te worden betaald. Enige uitzondering is het KA-Huis. De Stichting voor Jeugd en Jongeren betaalt in 2025 een huur van € 1.623,40.

Kosten voor de gemeente

De gemeentelijke uitgaven voor de maatschappelijke accommodaties bestaan uit:

- Jaarlijkse exploitatiebijdragen aan de exploitanten van de dorpshuizen, sporthallen, zwembaden en de voetbalparken. Deze worden jaarlijks geïndexeerd;
- Stortingen in de voorzieningen voor groot onderhoud;
- Kapitaallasten;
- Eigenaarslasten zoals belastingen en verzekeringen;
- Onderhoudskosten ten laste van de begroting.

De exploitatiebijdragen en de stortingen in de voorzieningen voor groot onderhoud vormen de grootste jaarlijkse kostenposten. De kosten voor 2025 zijn weergegeven in tabel 12.

Accommodatie	Exploitatiebijdrage 2025		Storting voorziening onderhoud			
			2025	2026	2027	2028
Dorpshuis De Beuk	€ 32.478,49	€ 32.478,49	€ 60.208,00	€ 32.208,00	€ 47.648,00	€ 47.648,00
Dorpshuis De Roerparel	€ 32.478,49	€ 32.478,49	€ 60.208,00	€ 32.208,00	€ 47.648,00	€ 47.648,00
Dorpshuis Montfort	€ 32.478,49	€ 32.478,49				
Dorpshuis De Blokhut	€ 32.478,49	€ 32.478,49				
Dorpshuis De Harch	€ 32.478,49	€ 32.478,49				
<i>Feel Fit Center Melick:</i>						
- Dorpshuis Melick	€ 53.052,82					
- Sporthal Melick	€ 70.440,72	€ 327.294,98				
- Zwembad Melick	€ 203.801,44					
Sporthal De Roerparel	€ 35.922,21	€ 135.468,00	€ 72.468,00	€ 107.208,00	€ 107.208,00	
Sporthal Montfort	€ 58.463,59	€ 60.208,00	€ 32.208,00	€ 47.648,00	€ 47.648,00	
Sporthal Posterholt	€ 58.463,59	€ 120.416,00	€ 64.416,00	€ 95.296,00	€ 95.296,00	
Sportzaal en foyer Vlodrop	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Sportpark Montfort	€ 19.585,32	€ 85.468,00	€ 22.468,00	€ 57.208,00	€ 57.208,00	
Sportpark Melick	€ 44.128,30	€ 100.520,00	€ 30.520,00	€ 69.120,00	€ 69.120,00	
Sportpark Posterholt	€ 34.401,53	€ 115.572,00	€ 38.572,00	€ 81.032,00	€ 81.032,00	
Sportpark Herkenbosch	€ 34.401,53	€ 100.520,00	€ 30.520,00	€ 69.120,00	€ 69.120,00	
Buitenbad 't Smeeltje	€ 13.235,58		€ 3.000,00	€ 3.000,00	€ 3.000,00	
Buitenbad 't Ploensjbad	€ 13.235,58					
		€ 838.588,00	€ 358.588,00	€ 624.928,00	€ 624.928,00	
Totaal	€ 801.524,66	gemiddeld per jaar € 611.578,00				

Tabel 12: Exploitatiebijdragen 2025 en stortingen in de voorziening voor onderhoud

Toelichting:

- De kosten van de gymzaal in Herkenbosch zijn niet meegenomen omdat dit primair een onderwijsvoorziening is;
- De hoogte van de exploitatiebijdrage voor de sportzaal en foyer van de nieuwe MFA in Vlodrop moeten nog worden vastgesteld, hier zijn ook de bedragen van de storting in de voorziening nog niet bekend;
- De exploitatiebijdragen voor de dorps huizen en sporthallen zijn gelijk. Uitzonderingen zijn:
 - Voor het Feel Fit Center gelden andere bedragen voor de sporthal en het dorps huis op grond van afspraken die bij de verkoop zijn gemaakt;
 - Voor Sporthal De Roerparel is de bijdrage lager dan voor de 2 andere gemeentelijke sporthallen. De reden is niet bekend. Er zit een beperkt synergievoordeel doordat de sporthal onderdeel is van een MFC;
- Voor de dorps huizen die in eigendom zijn van de gemeente is de exploitatievergoeding vastgelegd in de beheer- en exploitatieovereenkomst. De andere dorps huizen ontvangen de subsidie op basis van de subsidieregeling Dorps huizen 2019.
- De bedragen voor de sportparken verschillen. Er is in 2018 door de gemeente een totaalbedrag beschikbaar gesteld. De verenigingen hebben zelf een passende verdeelsleutel bepaald.
- Bij de stortingen voor groot onderhoud valt op dat de gemeente stortingen doet voor de dorps huizen De Beuk en De Roerparel terwijl de verantwoordelijkheid voor uitvoering en bekostiging is doorgelegd naar de exploitanten;
- In de stortingen voor het groot onderhoud wordt rekening gehouden dat een deel van de werkzaamheden in de MOP's op grond van de afspraken over de verantwoordelijkheid voor het onderhoud voor rekening van de exploitanten komen.

Voor de overige kosten zijn de gerealiseerde kosten voor het jaar 2024 in beeld gebracht (laatste volledige kalenderjaar):

- Kapitaallasten: € 248.890,-
- Eigenaarslasten zoals belastingen en verzekeringen: € 52.587,-
- Onderhoudskosten ten laste van de begroting: € 230.567,-

Kaartje 7: accommodaties Montfort

Tarieven gebruik accommodaties

In de tabellen 13 en 14 zijn de actuele gebruikstarieven voor de binnensportaccommodaties en de multifunctionele ruimtes in de dorpshuizen weergegeven.

Accommodatie	Hele zaal / hal	2/3 zaal / hal	1/2 zaal	1/3 zaal / hal
Sporthal De Roerparel	€ 37,50	€ 30,00	nvt	€ 15,00
Sporthal De Wieë	€ 34,65	€ 28,35	nvt	€ 15,25
Sporthal De Koeweide	€ 35,00	€ 25,00	nvt	€ 12,50
Gymzaal Herkenbosch	niet bekend	nvt	nvt	nvt
Sporthal Melick	€ 40,07	nvt	nvt	€ -
Sportzaal Vlodrop	niet bekend	niet bekend	niet bekend	niet bekend

Tabel 13: Tarieven binnensportaccommodaties

Dorpshuis	Tarieven ruimtes
De Roerparel	Roerparelzaal, Foyer 2 en Foyer 3 elk € 15,- per uur, bestuurskamer € 9,- per uur. Voor specifieke grotere activiteiten zoals de Fietsvierdaagse en carnaval gelden maatwerk tarieven.
Mofert	Elke ruimte kost € 7,50 per uur voor gebruikers uit het dorp. Voor gebruikers buiten het dorp is het tarief € 10,- per uur.
De Beuk	Voor de Grote zaal en de Dorpszaal geldt een uurtarief van € 19,-. Voor de Bovenzaal en de Foyer is dit € 7,66. Als een huurder een ruimte langer dan 4 uur huurt (aaneengesloten tijdvak), dan geldt voor de extra uren 12,5% van het uurtarief per extra uur. Daarnaast is er een commercieel tarief. Dit geldt voor activiteiten van organisaties van buiten de gemeente en voor activiteiten waarbij entree wordt geheven. De uurtarieven zijn dan respectievelijk € 25,- en € 11,32.
Dorpshuis Melick	Er zijn 2 verschillende tarieven. Er is een lager tarief voor de 'beschermde gebruikers'. Dat zijn de gebruikers die hier voor de overdracht aan Laco-Sportfondsen al gebruik van maakten. Nieuwe gebruikers betalen een commercieel tarief, dat wel gereduceerd wordt voor specifieke doelgroepen. Ook wordt voor specifieke activiteiten in overleg het tarief bepaald. Doel is dat activiteiten kunnen plaatsvinden. Gebruikers komen ook zelf met voorstellen. Er wordt gewerkt vanuit een goede relatie met de gebruikers.
De Blokhut	De vaste gebruikers betalen een vergoeding voor gebruik van de ruimte inclusief gebruik van koffie en thee is. Voor de overige drank moet apart worden betaald. Bij niet-vaste activiteiten zoals cursussen is koffie en thee niet inbegrepen in de prijs.
De Harch	Elke ruimte kost € 10,- per uur voor. Ook de dansschool (in principe commercieel) betaalt € 10,-. Bij grotere activiteiten zijn er maatwerkafspraken. Als er veel baromzet worden geen huurkosten in rekening gebracht.

Tabel.14: Tarieven multifunctionele ruimtes dorpshuizen

De exploitanten van de dorpshuizen geven allemaal aan de tarieven zo laag mogelijk te houden in het belang van de gebruikers.

Kaartje 8: accommodaties Melick

Bijlage 2 Analyse enquête gebruikers

Dorpshuizen

Respons

De enquête is verstuurd aan de vaste gebruikers die wekelijks gebruik maken van de dorpshuizen. In totaal zijn er 67 vaste gebruikers. Hiervan hebben 36 gebruikers de enquête ingevuld. Wat neerkomt op een respons van 51%.

Ontwikkeling van het gebruik

Van de 37 respondenten geven er 24 aan dat zij verwachten dat de komende 5 jaar hun behoefte aan de omvang van gebruik van het dorpshuis gelijk blijft. De seniorenvereniging in Vlodrop is de enige gebruiker die aangeeft minder gebruik te gaan maken van het dorpshuis. Dit hangt samen met verplaatsing van enkele activiteiten naar de nieuwe MFA in Vlodrop. De overige 11 gebruikers verwachten dat hun behoefte toeneemt. Het gaat om:

- Posterholt: Dansstudio Staccato
- Herkenbosch: Sociaal Team Roerdalen
- Montfort: De Zorggroep, Excelsior Montfort, Open Bieb Montfort
- Melick: Bridgegroep Apollo, Alzheimercafé Roerdalen, Burgerplatform Apollo Vitaal, ROC Gilde
- Vlodrop: Stichting Vlodrop Events, Stichting Boxing N Gym.

Tevredenheid over het gebruik

De gebruikers is gevraagd hun tevredenheid aan te geven over de aspecten: toegankelijkheid, ruimtes, tarieven (ruimtes en consumpties), service beheerder, zelfwerkzaamheid en overige faciliteiten. De gemiddelde scores op deze onderdelen per dorpshuis zijn hoog: rapportcijfer van minimaal 7,7 en maximaal 8,7. Beoordeeld per onderdeel zijn de rapportcijfers als volgt:

Aspect	minimale score	maximale score
Toegankelijkheid	6,6	9,2
Ruimtes	7,3	9,2
Tarieven ruimtes	7,4	8,6
Tarieven consumpties	6,6	8,8
Service beheerder	6,8	9,4
Zelfwerkzaamheid	7,5	9
Overige faciliteiten	7,6	8,7

Aandachtspunten die zijn benoemd:

- Beperkte parkeercapaciteit bij de dorpshuizen in Herkenbosch, Montfort en Vlodrop.
- Belijning aanbrengen parkeerplaats De Harch.
- Bredere openstelling horeca De Roerparel (Sint Odiliënberg).

Tips en adviezen (voor de gemeente)

- Meerdere keren benoemd:
 - de dorpshuizen en de vrijwilligers die dit mogelijk maken in ere houden. Ondersteun de dorpshuizen, gebruikers en de burgers bij het behoud.
- Een keer benoemd:
 - Belijning aanbrengen op parkeerplaats (Herkenbosch).
 - In gesprek met stichting en betrokkenen op gebruik te optimaliseren en een echt dorpshuis te creëren (Sint Odiliënberg).
 - Toegankelijkheid rolstoelgebruikers verbeteren, een AED en een overkapping voor plaatsen scootmobiels (Vlodrop).
 - Betere afstemming van de verwarming voor de grote zaal (Herkenbosch)
 - Behoud Huiskamer in elk dorp. Subsidieregeling voor maatschappelijke gebruikers dorpshuis (Melick).
 - Ruimte dorpshuis in zomer soms te warm (Melick). Behoud vrijetijdsbiljarten voor de sociale functie (Montfort)
 - Aanstellen van betaalde krachten (Vlodrop)

Binnensportaccommodaties

Respons

De enquête is verstuurd aan de vaste gebruikers die wekelijks gebruik maken van de binnensportaccommodaties (exclusief de scholen). In totaal zijn er 37 vaste gebruikers. Hiervan hebben 19 gebruikers de enquête ingevuld. Wat neerkomt op een respons van 51%.

Ledenontwikkeling

Van de 19 respondenten geven er 7 aan dat het aantal leden de afgelopen 5 jaar is toegenomen. Bij 6 is het aantal gedaald en bij de overige 6 is het ongeveer gelijk gebleven.

Voor de komende 5 jaar verwachten 6 gebruikers een stijging van het aantal leden, 1 gebruiker een daling en 12 gebruikers verwachten dat het aantal leden ongeveer gelijk blijft.

Herkomst leden

Van de 19 respondenten geven er 7 aan dat meer dan 30% van hun leden niet uit Roerdalen komt, waarvan dit in 5 gevallen op 75% of hoger ligt: The Archery Club (handboogschieten 75%), volleybalvereniging Limax (volleybal topsport 90% en breedtesport 98%), De voetbalvrienden (zaalvoetbal 90%) en De Kareltsjes (zaalvoetbal 70%). Uitgezonderd De Voetbalvrienden maken deze gebruikers ook allemaal gebruik van accommodaties buiten de gemeente Roerdalen.

Tevredenheid locatie

De gebruikers zijn tevreden over de locatie waarvan ze gebruik kunnen maken. 3 groepen geven een andere voorkeur op: LTV Melick, afdeling Pickleball wil ook gebruik kunnen maken van buitenbanen maar gebruik van de sporthal in Posterholt. De zaalvoetballers van SVH '39 (Herkenbosch) willen liever gebruik maken van de sporthal in Melick (dit is niet meer mogelijk door andere inzet deel sporthal door exploitant) en daarna Sint Odiliënberg (nu doordeweeks geen plaats). Budovereniging Herkenbosch is geïnteresseerd in een andere accommodatie (niet gespecificeerd welke), waarbij de mogelijkheden en kosten een rol spelen. Gympoint maakt tijdelijk gebruik van sporthal Montfort wegens de nieuwbouw in Vlodrop en bevestigt een terugkeer naar Vlodrop.

Tevredenheid omvang gebruik en eventuele wensen tot uitbreiding

Alleen LTV Melick, afdeling Pickleball en The Archery Club geven aan dat zijn in het huidige sportjaar 2024-2025 minder uren toegewezen hebben gekregen dan gepland. LTV Melick afdeling Pickleball zou 4 keer per jaar een hele dag de sporthal willen kunnen gebruiken voor toernooien en competities en voor trainingen wekelijks 2 x 2 uur 1/3 hal op doordeweekse dagen en 1 x 2 uur (hele hal) in het weekend. Bij The Archery Club gaat het om 1 extra uur voor wedstrijden (jeugd en senioren). Beiden hebben hierbij de voorkeur voor de sporthal in Posterholt. The Archery Club geeft aan dat een goede binnen locatie waar wedstrijden kunnen worden georganiseerd van groot belang is voor de vereniging. Bij de opmerkingen van LTV Melick, afdeling Pickleball kan de kanttekening worden geplaatst dat pickleball ook als buitensport groeit. Omdat uitbreiding van zaaluren beperkt mogelijk is, zouden (voldoende) buitenbanen meer ruimte geven aan de beoefening van de sport.

Ludentes geeft niet tevreden te zijn over de toegewezen tijden in de sporthal in Sint Odiliënberg. Er zijn weinig uitbreidingsmogelijkheden en zij benoemt ook dat er rekening moet worden gehouden met gebruikers van buiten de gemeente. Bij groei van het aantal leden heeft deze vereniging meer trainingsuren nodig.

Tevredenheid kwantitatieve aspecten accommodaties

De respondenten zijn over het algemeen tevreden over de kwantitatieve aspecten van de accommodaties. Van de 19 respondenten geven er 4 op een of enkele aspecten een score (zeer) onvoldoende.

Budovereniging Herkenbosch en The Archery Club geven aan dat de gymzaal in Herkenbosch ruim genoeg is voor de trainingen maar niet geschikt voor wedstrijden en voor de budovereniging is er daarnaast te weinig bergruimte. The Archery Club wenst ook een buitenlocatie, bij voorkeur in Herkenbosch omdat ze niet willen concurreren met andere verenigingen.

SV Ludentes en Damesgymclub vinden de bergruimtes van de sporthallen in Montfort en Sint Odiliënberg te klein. SV Ludentes vindt ook de doucheruimtes van de sporthal in Sint Odiliënberg te klein.

Tevredenheid kwalitatieve aspecten accommodaties

De respondenten zijn over het algemeen tevreden over de kwantitatieve aspecten van de accommodaties. Van de 19 respondenten geven er 5 op een of enkele aspecten een score (zeer) onvoldoende.

Bij 3 respondenten gaat het om de gymzaal in Herkenbosch. De Archery Club is ontevreden over de toegankelijkheid, Budovereniging Herkenbosch is ontevreden over meerdere aspecten, waaronder de klimaatinstallatie, de algehele staat en de hygiëne van de accommodatie. Gymclub Vita Longa is eveneens ontevreden over de algehele staat en de hygiëne.

SV Ludentes beoordeelt de verlichting van de sporthal in Sint Odiliënberg als onvoldoende en Dames fitness beoordeelt de algehele staat van sporthal De Koeweide als onvoldoende.

Bijlage 3 Vertegenwoordiging participatiebijeenvakomsten

Aan de participatiebijeenvakomsten van 18 juni en 23 september 2025 hebben vertegenwoordigers van onderstaande accommodaties deelgenomen. Ook waren enkele raads- en commissieleden van de gemeente Roerdalen aanwezig.

18 juni	23 september
Organisaties met accommodatie	Organisaties met accommodatie
Feel Fit Center Roerdalen - Trefpunt Apollo	Dorpshuis Montfort
Dorpshuis De Harch	Dorpshuis De Blokhut
Dorpshuis Montfort	Dorpshuis De Beuk
Dorpshuis en Sporthal de Roerparel	Dorpshuis De Harch
Dorpshuis De Blokhut	Jong Nederland Sint Odilienberg
Dorpshuis De Beuk	Harmonie Concordia ('t Aad Raodhoes en de Aaj Bieb)
Sporthal de Wiee	Buurhuis Leropperhof
Sportpark voetbalvereniging SNA	Jeugdsoos Amicale
Sportpark Voetbalvereniging Oranje Blauw '15	KA-Huis
Sportpark voetbalvereniging SVH '39	Gebruikers accommodatie
Tennispark tennisclub Herkenbosch	Boxing N Gym
KA-Huis	Culturele Ontspanningsvereniging Herkenbosch
Jeugdsoos Amicale	Apollo Vitaal
Jong Nederland Herkenbosch	Huiskamer Plus Montfort
Muziekhoe Fanfare Wilhelmina Vlodrop	Sociaal Team Roerdalen
Fanfarezaal Sint Wiro, 't Reutje	SGL
Harmonie Concordia ('t Aad Raodhoes en de Aaj Bieb)	Dameskoor Cadanz
Schutterij Posterholt	Carnavalsvereniging De Berggeite
Voormalig Groene Kruisgebouw	Fanfare De Vriendenkring

Beleidsontwikkeling

Beheer & exploitatie

Huisvestingsadvies

Projectmanagement